

**Připravujeme
pro vás
řadu akcí**

**Stavební zákon –
dějství druhé**

**Stromy a zelen
jako jedinečné
chladicí zařízení**

**Dotáční
možnosti**

S ČÍM POMŮŽE ČESKÁ SPOŘITELNA VAŠÍ OBCI?

At' už potřebujete poradit ohledně hospodaření obce či dotací, nebo vyjednat výhodný úvěr, se všemi těmito dotazy se můžete obrátit na Českou spořitelnu. A jak v případě zájmu postupovat?

Provede analýzu hospodaření

Představte si, že plánujete investovat do velkého infrastrukturního projektu, například úpravy kanalizace. Začnete tedy přemýšlet, zda na to při současném hospodaření budete mít prostředky, či je potřeba sjednat si úvěr. A u něho zase musíte zvážit, zda ho zvládnete splácet. Právě se všemi těmito otázkami vám pomůže bankéř České spořitelny, který dokáže investiční záměry posoudit. Provede analýzu hospodaření a vy tak získáte nezávislý pohled na to, jak se vaší obci finančně daří.

„Poradenství od České spořitelny zahrnuje kromě posouzení investičních záměrů také analýzu predikcí daní a daňových příjmů a doporučení limitu úvěrového zatížení. Konzultace může probíhat ad hoc, ale i průběžně. I v případě, že už máte připravený rozpočet, ale zkrátka vás zajímá oponentní názor či vývoj makroekonomické situace,“ říká Pavel Kváš, manažer útvaru České spořitelny pro veřejný a neziskový sektor.

Poskytne platební řešení

Realizujete pár plateb za den a standardní platební terminál se vám zatím finančně nevyplácí? V tom případě vyzkoušejte GP tom, aplikaci v telefonu, která svými funkcemi vlastně nahradí platební terminál. Stačí jen

uhradit aktivační poplatek a pak se platí už jen za každou transakci. A pokud si přece jen nakonec budete chtít pořídit klasický terminál, i ten přes Českou spořitelnu zajistíte.

„Dalším šikovným řešením jsou platební brány, které se implementují do webových stránek vaší obce – tímto způsobem lze jednoduše uhradit třeba komunální poplatky. Existují dokonce i platební brány, které umožňují rozúčtování na více účtů,“ vysvětluje Pavel Kváš. Do budoucna přibude také platební totem, který se hodí například pro úhradu obecních poplatků, darů v kostele nebo regulačních poplatků v nemocnicích.

Poradí ohledně dotací

Pro řadu projektů je někdy potřeba hledat dotační titul i dodatečné financování. Také s tím vám může pomoci Česká spořitelna a její dceřiná společnost Erste Grantika Advisory. Stačí předložit své plány – například že chcete postavit čističku odpadních vod. Specialisté ze společnosti Grantika jsou schopni vyhledat vhodné dotační programy, které jsou vypsány pro vámi plánované investice. Zároveň vám vyzkouší práci s veškerou agendou související s dotacemi. Specialista vám poradí jak se zpracováním a podáním žádosti, tak s vedením projektu v době udržitelnosti.

Pomozme Ukrajině, ale nezapomínejme i na naše problémy

Milé a drahé kolegyně a kolegové,

dovolují si Vás i já oslovit s počátkem jarních dnů. Byť má nastávat období postupného a mírumilovného oteplování, tak jsme bohužel svědkem čím dále „většího přitápění pod kotel ve východní části Evropy“. Rusko napadlo 24. února 2022 Ukrajinu, čímž otevřelo na evropském kontinentu po více než 70 letech agresivní válečný konflikt vůči svébytnému státu. Jde o neomluvitelný čin, který má dalekosáhlé důsledky do životů všech obyvatel nejen v evropských zemích, ale i v celém světě. Snad na Rusko uvalené sankce mezinárodního společenství a podpora Ukrajiny v podobě materiálního vybavení či sdílení informací, napomohou k brzkému nastolení mírového stavu.

Podpora Ukrajinců v jejich boji je v našem zájmu, jelikož se zlem se musí bojovat, jinak může jen posilovat a zasáhne každého na světě. Snaha obyvatel, ale i samospráv měst, obcí a krajů a státu pomoci ukrajinským obyvatelům, je chválná a obdivuhodná. Je dobré vyčlenit si materiální či finanční prostředky na očekávanou uprchlickou vlnu, je vhodné zmapovat ubytovací kapacity ve své obci či městě a avizovat je Správě uprchlických zařízení pod Ministerstvem vnitra ČR. Základem přístupu k vlně „válečné“ migrace nechť je pocit empatie a solidarity, díky němuž nově příchozí mohou vstát a pokračovat ve svých životech. Je žádoucí nabídnout pomoc, nemůžeme být totiž jako lidé, jako národ, ani jako stát, obce či kraje k tomuto lhostejní. Pomoci může každý, ať je malý či velký.

I nadále je třeba se soustředit na dění v našich městech a obcích, s přicházejícím jarem nastartovat modernizační a investiční aktivity, protože „život jde neustále dál“. Byť se stále neví, v jaké podobě budou fungovat stavební úřady, poslední návrh Ministerstva pro místní rozvoj o „detašovaných pracovištích ORP“ byl jednoznačně Svazem odmítnut, tak stále je procesní a hmotné stavební právo funkční dle zák. č. 183/2006 Sb. A dodávky stavebních prací

a materiálů se snad ustálí na realizovatelných cenách.

Pro chod obcí a měst je důležité zkoumat nové trendy v nejrůznějších oblastech.

Jednou z nich je i odpadové hospodářství. Máme za sebou první rok fungování nového zákona o odpadech, který nastavil poměrně přísná kritéria, jak mají města a obce odpady třídit a využívat a přestat je skládkovat. Bohužel se však rostoucí trend třídění dopadů dostal díky epidemii covid-19 a lobbistickým snahám do stagnace. Byť záměr zálohování PET-lahví zní bohubilbě, tak může mít velmi destruktivní účinky na obecní systémy nakládání s odpady, jelikož PET-lahve jsou v současnosti z 80% tříděny do žlutých kontejnerů a lze dosáhnout třídění přes 90%, jako v Belgii, která má nastavený systém jako ČR. Zálohování PET-lahví by přineslo po 20 letech narůstajícího třídění odpadů pouze zmatek u občanů, jak a co mají správně třídit, prodražení nákladů na zpracování plastů v řádech několika set milionů korun ročně a efektem, že se odevzdá 9 z 10 PET-lahví, které nakonec budou „sešrotovány“ na výrobní materiál, jako je tomu nyní. Nikdo v současnosti nezakazuje zavést zálohování PET-lahví, ale není ani důvod jej nařizovat, lze jej zavést dobrovolně jako zálohování skleněných lahví. Svaz o tomto bude jednat s Ministerstvem životního prostředí, jelikož zálohování PET-lahví řeší jen část komunálních odpadů. A bude-li zavedeno povinné zálohování PET-lahví, nechť stát kompenzuje obcím ztráty na investicích a provozu třídících systémů a rovněž sníží povinnosti v projektech podpořených dotací i v zákoně o odpadech.

Potěšující je, že ustupující epidemie covid-19 umožňuje konání mnoha tradičních i nových společenských akcí a spolkových aktivit, snad nebude toto oživování přibrzděno. Bez těchto aktivit se totiž život stává v podstatě „šedým, nezajímavým“. Těšme se z tohoto a přejme si, aby se situace zklidnila nejen v ČR, ale i za hranicemi.

S úctou

*Pavel Drahoval, starosta obce Velký Osek
místopředseda Svazu*

Krátké zprávy	4
NAŠE NEJBLIŽŠÍ AKCE PRO VÁS	6
Stavební zákon – dějství druhé	8
Stromy a zeleň jako jedinečné chladicí zařízení	10
Jak upravila nová vláda původní návrh Strategického plánu SZP?	12
Karty investičních příležitostí	13
Hodinka regionálního rozvoje Svazu	16
Obecní web – dnes již základní komunikační kanál samosprávy	17
Napsali jste nám: Opravdu si zasloužíme nálepku „město s nejnižší kvalitou života“?	18
Dotace: Dotace pro vlastníky nestátních lesů již jsou vypsané	20
Nový vyhledávač dotačních příležitostí	21
Dotační výzvy MMR, jak budou vypadat?	21
Právní poradna: Kupní smlouva na nemovitost – některé praktické situace	23
Legislativa pod lupou: Živnostenský zákon cílí na sdílené ubytování	25
Zákon o majetku státu a přednostní práva měst a obcí?	26
Legislativa	27
Starosti a radosti starostů	29
Z jednání orgánů Svazu	30

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBČÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.
Uzávěrka tohoto čísla 4. 3. 2022.
MK ČR E 14584

Foto na titulní straně
archív města Orlová

PS ke Strategii regionálního rozvoje jednala opět online

1. únor 2022, Praha

Po několikaměsíční pauze se opět sešla Pracovní skupina ke Strategii regionálního rozvoje (SRR), která si tentokrát kladla za cíl vyhodnotit jak naplňování Akčního plánu SRR 2021–2022, tak i započít přípravu na Akčním plánu pro období 2023–2024. V rámci jednání bylo konstatováno, že skutečnost, že zatím stále nedošlo ke startu programového období 2021–2027 způsobuje problémy v čerpání zdrojů v rámci Akčního plánu pro roky 2021 a 2022. V něm bylo identifikováno na 52 aktivit a 109 úkolů, které by měly být v letošním a loňském roce prioritně podporovány. Účastníci diskutovali například o tom, že přibližně ¼ těchto úkolů je hotová, ¼ úkolů je nutno více podpořit a zbylá přibližně polovina čeká na financování z nových programů, které zatím nebylo spuštěno. V závěru jednání byli účastníci informováni o tom, že v následujících týdnech a měsících započne příprava Akčního plánu pro roky 2023–2024, který by měl být v říjnu 2022 schválen vládou ČR. Svaz měst a obcí se opět do tvorby tohoto významného materiálu zapojí a věří, že aktivity a úkoly v něm uvedené budou naplňovány rychleji, než jak je tomu u nyní běžícího plánu.

Venkov 2022

3. únor 2022, Praha, kombinovaná forma

Konferenci pořádala Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy a Česká geografická společnost. Jednalo se o 14. ročník diskusního semináře, na němž bylo dis-

kutováno velké množství zajímavých témat jak z hlediska regionálního rozvoje, ale i kultury. Výzkumné centrum RURAL Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy se v rámci této konference představilo se svými projekty, výsledky a spoluprací s ústředními orgány státní správy (např. MMR, MZe), kraji a obcemi. Úvodem konference jsme získali informace z Ministerstva pro místní rozvoj k oblasti podpory rozvoje venkova. Tématem konference byla i otázka dopadů pandemie covid-19 na kulturu a z toho plynoucích důsledků pro lokální život, již představilo Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Bylo jednoznačně definováno, že návštěvnost v kulturních zařízeních se stále nevrátila do doby před pandemií, přičemž na vině je i změna chování návštěvníků. Mnohdy je kupříkladu využíváno, právě odlišně od předchozího chování návštěvníků, nakupování vstupenek na kulturní události na poslední chvíli, nevyužívání předprodeje či využívání on-line „návštěv“ kulturních událostí. Kultura jako sektor je rovněž dle výsledků prezentovaného výzkumu stížena dalšími zdražováními, např. energií či dalších vstupních nákladů. Velice zajímavé bylo vyzdvižení významu lokálního kina a lokální kultury pro místní život, a to jak z pohledu nápomoci vybudovat vztah k místu (získání sociálních vazeb, zvýšení času stráveného v místě bydliště) i nápomoci k rozvíjení lokálního patriotismu (zájem o místo, hrdost na něj), což vše působí jako protiva unifikované globální kultury. V kulturním režimu bylo pokračováno i nadále s vystoupením ke kulturnímu potenciálu a kulturním rizikům u nás. Další část programu byla věnována otázce zemědělství z pohledu vnímání zeměděl-

ců jako aktérů rozvoje venkova. Zmíněno bylo i uplatnění moderních technologií v rozvoji venkova. Následně již byly uváděny i konkrétní příklady napříč ČR, např. z ústeckého venkova, v němž byla vyzdvižena i činnost DSO, mj. podporovaná ze strany Svazu. Zajímavé bylo vystoupení i k lokálním značkám na venkově, jež zvyšují pocit patriotismu v dané oblasti. Závěrem byla vedena diskuse mezi jednotlivými účastníky konference a přednášejícími. Hlavním tématem byla otázka vlivu pandemie covid-19 na jednotlivé sektory. Zmíněna byla i otázka tzv. telemedicíny, která právě díky pandemii covid-19 znamenala zvýšenou pozornost. Možnost konzultace zdravotního stavu prostřednictvím elektronických prostředků či využití tzv. eReceptů či eNeschopenky jsou vnímány jako velký posun v telemedicině s pozitivním dopadem nejen pro odbornou část, ale i veřejnou část obyvatelstva. Pro bližší zájemce k tomuto semináři lze odkázat na webové stránky www.rural.cz, kde budou k dispozici i prezentace z konference.

Osvobození vozidel od dálničních poplatků

4. únor 2022, Praha

Sdílíme informace SFDI k institutu osvobození od úhrady časového poplatku dle § 20a zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném k 1. 1. 2021 (dále jen „Zákon“), zejména pak k jeho podání v hromadné formě. Na svazových stránkách naleznete jak samotný list pro vyplnění hromadných oznámení o osvobození, tak instrukce pro vyplnění včetně příkladů. Zpoplatnění nepodléhá užití zpoplatně-

SVAZ MĚST A OBCÍ DĚKUJE VŠEM SVÝM ČLENŮM

i ostatním obcím a městům, která se připojila
a od začátku ruské agrese na Ukrajině pomáhají svým ukrajinským přátelům.

Děkujeme všem za projevenou solidaritu,
za vypravené humanitární konvoje, finanční i materiálové sbírky.
Děkujeme za neobyčejnou laskavost a vstřícnost, s jakou česká a moravská města a obce
přijímají ukrajinské uprchlíky, byť na ně v současné době těžce doléhá zdražování energií,
potravin a pohonných hmot.

V nouzi nejvyšší poznáš přítele a to nám naše města a obce denně dokazují.

DĚKUJEME

né pozemní komunikace např. vozidla IZS, obecní a městské policie, hasičských záchranných sborů a jednotek dobrovolných hasičů, vozidel domovů pro osoby zdravotně postižené aj. (§ 20a). V souladu se zákonem § 21b „Zaznamenávání osvobození vozidel od časového zpoplatnění“ musí být oznámení o osvobození dle přiloženého PDF formuláře podepsáno provozovatelem vozidla, případně jím pověřenou osobou na základě plné moci udělené provozovatelem vozidla opatřené jeho úředně ověřeným podpisem, liší-li se osoba provozovatele a oznamovatele.

Zároveň SFDI upozorňuje na nejčastější chyby při oznámení:

- V těch případech, kdy podepisuje formulář Oznámení o osvobození oznamovatel v listinné podobě, není možné takové oznámení zaslat prostřednictvím datové schránky v podobě prostého scanu – zde je nutné zajistit autorizovanou konverzi, která jediná zajišťuje soulad listinného dokumentu se zasílanou elektronickou verzí a je podložena doložkou autorizované konverze opatřené číslem konverze a kvalifikovaným elektronickým podpisem včetně otisku kvalifikovaného elektronického časového razítka.
- V těch případech, kdy je oznamovatelem fyzická osoba, která jedná za orgán veřejné moci (veřejnoprávní podepisující), je v souladu s eIDAS zapotřebí připojit k dokumentu kvalifikovaný elektronický podpis této osoby včetně kvalifikovaného elektronického časového razítka. Samotné podání datovou schránkou nelze v tomto případě na rozdíl od podání fyzických osob nebo jiných právnických osob považovat za podpis.
- Datová schránka určená k přímému zpracování oznámení osvobození je ws5mh9w – při zaslání do standardní datové schránky SFDI musí docházet k přeposílání a tím k prodloužení lhůt zpracování.

Přílohy najdete na webových stránkách Svazu v rubrice Doprava. V případě dalších dotazů se obraťte na e-mail: info@edalnice.cz, případně na telefon: +420 222 266 757.

High-level mise Evropské komise k Národnímu plánu obnovy

16. únor 2022, Praha

Zástupci Svazu se zúčastnili tzv. High-level mise Evropské komise k Národnímu plánu obnovy. Delegaci Evropské komise vedla Céline Gauer, generální ředitelka

RECOVER Task Force, a Isabel Grilo, ředitelka Generálního ředitelství pro Hospodářské a finanční záležitosti (DG ECFIN). Součástí delegace byli i další zástupci RECOVER a ECFIN, kteří přímo pracují na českém plánu obnovy. Kromě zástupců za Svaz měst a obcí se schůzky zúčastnili zástupci Svazu dopravy a průmyslu, zástupci organizací Hnutí DUHA, Transparency international, Otevřená společnost či například Českomoravské konfederace odborových svazů. Čeští účastníci při jednání využili prostor k diskusi nad tím, jak zlepšit komunikaci v rámci přípravy Národního plánu obnovy, jak uspišit přípravy výzev nebo jak lépe rozšířit potenciální žadatele o dotace z Plánu. Dále se zástupců Evropské komise zeptali, zda je možné očekávat, že budou finanční prostředky dostupné pro Českou republiku navýšeny. Zástupci našeho Svazu rovněž diskutovali nový princip DNSH (v českém překladu významně neškodit životnímu prostředí), který bude posuzovat environmentální dopady projektů. Otevřena byla na jednání také možnost prodloužení čerpání déle než do roku 2025, kde jsme bohužel byli informováni, že žádné prodloužení není možné.

Jednání k nastavení výzev pro obce v oblasti sociálního bydlení

17. únor 2022, kombinovaná forma

Komise pro sociální věci a zdravotnictví spolu s Komisí pro bydlení jednaly se zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, Státním fondem podpory investic a Minister-

stva práce a sociálních věcí k problematice nastavení nových výzev pro obce v oblasti sociálního bydlení. Řešily se jednotlivé podněty ze strany obcí k dosavadnímu nastavení programů IROP a Výstavba, které se nyní připravují nově na nadcházející období. Řada připomínek, jako například povinnost souhlasu obce se záměrem reali-

zace projektu na jejím území v případě, že tato obec není žadatelem o dotaci, byla akceptována a ministerstvo vyšlo Svazu vstříc. Ohledně možnosti vyjednání blokové výjimky z veřejné podpory u sociálního bydlení bude Svaz nadále jednat.

Společné memorandum Svazu s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže si slibuje efektivní vzdělávání samospráv v oblasti veřejného zadávání

28. únor 2022, Brno

Předsedové Svazu měst a obcí a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže podpisem společného memoranda stvrdili spolupráci obou organizací v rámci metodického vzdělávání samospráv v oblasti

veřejného zadávání. Dohodu o spolupráci v sídle ÚOHS podepsali Petr Mlsna a František Lukl. Memorandum má zastřešit spolupráci obou organizací v oblasti metodického vzdělávání v oblasti veřejných zakázek. Vzdělávání má být zaměřeno nejen na úředníky a další pracovníky samospráv, kteří zadávání veřejných zakázek zpracovávají, ale i na samotné zadavatele, tedy zastupitele. Memorandum je logickým pokračováním snah obou organizací o metodický, preventivní přístup k veřejnému zadávání. V současné době obě organizace připravují sérii vzdělávacích akcí, které budou zaměřeny jak na zakázky malého rozsahu, tak i na velké zakázky, které trápí hlavně větší města.

NAŠE NEJBLIŽŠÍ AKCE PRO VÁS

REZERVUJTE SI SVŮJ ČAS

Dubnová krajská setkání – on-line

Kdy: 7. a 8. dubna 2022

Opět se můžete těšit na témata, která pálí právě váš region. Mezi hosty letošních setkání nebudou chybět vrcholní zástupci ministerstev a dalších orgánů státní správy i samosprávy, odborníci Svazu měst a obcí a dalších organizací na danou problematiku. Program bude tematicky rozdělen, první den bude nabitý odbornými tématy, druhý den bude věnovaný dotačním možnostem pro města a obce.

Jak se zapojit? Důležité jsou pro nás vaše podněty a dotazy. Proto bude opět možné klást dotazy přes sli.do, a to buď s použitím kódu akce #KS2022, nebo přes přímý odkaz: Krajská setkání 2022 | sli.do. Své dotazy můžete pokládat již od 3. dubna 2022.

Účast na krajských setkáních je zdarma a není třeba se registrovat. Jednoduše si pustíte on-line stream na jednom z našich komunikačních kanálů: www.smocr.cz, **YouTube** či **Facebooku**.

Blokujte si tedy termíny 7. a 8. dubna 2022!
Těšíme se na vaše příspěvky, podněty, názory...

Moderace krajských setkání se znovu zhostí oblíbená dvojice v podobě výkonné ředitelky Svazu Radky Vladykové a zkušené moderátorky Michaly Hergetové.

Registrujte se na VII. ročník Právní konference

Jedna z vlajkových akcí Svazu i letos nabídne tři dny odborného programu s význačnými odborníky v legislativě samospráv a dva večery pro navázání důležitých známostí, ale i pro relaxaci.

Kdy: 11.–13. května 2022

Kde: Kongresové centrum v hotelu Jezerka na Seči

Cílem této tradiční významné i společenské události je poskytnout prostor pro sdílení informací o aktuálních tématech mezi vrcholnými představiteli a odborníky v oblasti veřejné správy a práva a zástupci z řad volených představitelů měst a obcí. Konferenci pořádáme opět ve spolupráci s KVB advokátní kanceláři, s kterou spolupracujeme také na oblíbené právní poradně.

I letos bude konference probíhat již od středečního pozdního odpoledne do pátečního oběda. Ve středu v podvečer v rámci své přednášky tradičně pohovoří Martin Richter o dotacích a veřejných zakázkách z pohledu trestního práva. Ve čtvrtek promluví zástupci Ministerstva pro místní rozvoj a další odborníci z řad právníků a starostů měst a obcí k novému stavebnímu právu, k územnímu plánování, ale i k veřejným zakázkám ve stavebnictví. V pátek poté vystoupí zástupci Ministerstva vnitra k připravovaným změnám v činnosti ÚSC a na závěr budeme diskuto-

vat o komunálních volbách a předvolební kampani s odborníky z teorie i praxe.

Hlavní témata programu:

Připravili jsme pestrý program, který zohledňuje témata, se kterými se představitelé měst a obcí nejčastěji potýkají. Program je členěn do bloků, ve kterých se účastníci více dozvědí o těchto tématech:

- Nové stavební právo 2022
- Územní plánování
- Nová legislativa ve vztahu k obcím
- Imise – problém, který se dotýká obcí jen zdánlivě
- Jak vytvořit prostor pro malé stavebníky i velké developery
- Veřejné zakázky a stavby – moderní trendy
- Komunální volby a předvolební kampaně

Lze také využít možnost konzultace s právníky, se kterými můžete během konference individuálně probrat otázky, které ve vaší

obci aktuálně řešíte. Stačí v závěru zaškrtnout, že máte o konzultaci zájem. I tentokrát můžete během konání konference využít zázemí hotelu, a to včetně wellness a bowlingové dráhy. Po oba dva konferenční večery je naplánovaný večerní raut s živou hudbou, což je mimo jiné příležitost pro vzájemnou výměnu zkušeností.

Veškeré informace o konferenci včetně programu a přihlašovacího formuláře naleznete na stránkách konference: www.poradnaproobce.cz/konference. V případě dalších dotazů se můžete obrátit na zástupkyni organizátora Petru Váňovou, e-mail: vzdelavani@akkvb.cz, telefon 776 779 731, případně sekretariát AK KVB na čísle 226 227 507.

VELMI INTENZIVNÍ BUDE MĚSÍC ČERVEN

Další velmi zajímavé akce připravil Svaz pro zástupce samospráv na měsíc červen. I ty by vás měly obohatit, poučit a doufáme, že snad i potěšit. Nabídneme možnost výměny a sdílení praxe na 2. inspiračním fóru a při příležitosti vyhlášení ocenění Nejlepší starosta/primátor 2018–2022 také satisfakci alespoň pro některé z vás, kteří do starostování a primátorování vkládají nejen svůj čas, ale i své srdce. Tedy:

2. ročník Inspiračního fóra SMO ČR

Kdy: 15. června 2022 (9:00 – 17:00)

Na 2. ročníku Inspiračního fóra SMO ČR se zábavnou a krátkou formou opět setká více než 20 zástupců samospráv a odborníků, kteří představí své zkušenosti a odborné znalosti – ale krátce, výstižně, a přitom osobní formou. Letos se zaměříme mimo jiné na problematiku vody v obci a krajině a na památku v obci, zajímají nás hlavně chytrá řešení. K této akci najdete více informací na www.inspiracniforum.smocr.cz.

Kontaktní dny SMO ČR: Nová řešení ve službách pro obce

Kdy: 16. června 2022 (12:00 – 18:00)

Kde: Palác Žofín

Hned následující den po Informačním fóru mohou strávit starostky a starostové a také primátorky a primátoři v Paláci Žofín. Od dopoledních hodin až do pozdního odpoledne jsme pro ně letos poprvé připravili Kontaktní dny: Nová řešení ve službách pro obce. Cílem je seznámit zástupce samospráv s novými technologiemi a osvědčenými řešeními v oblasti komunálních služeb. Tato akce je zaměřena na propojení samospráv a firem, které nabízejí a mohou reálně dodat praktická, technologicky vyspělá řešení, která odpovídají náročným požadavkům zelených technologií.

Nejlepší starosta/primátor 2018–2022

Kdy: 16. června 2022 (od 19:00)

Kde: Palác Žofín

Po kontaktních dnech přijde to nejlepší. Jak už jsme vás informovali i v minulých číslech našeho zpravodaje, 16. červen bude slavnostní. Ve večerních hodinách bude v reprezentativních prostorách Paláce Žofín oceněn nejlepší starosta či starostka 2018–2022 a nejlepší primátor či primátorka 2018–2022. Je to již potřetí, kdy budou ocenění zástupci samospráv, kteří se v tomto volebním období obzvláště zasloužili o rozvoj svého města či obce, o rozvoj infrastruktury, ochranu životního prostředí nebo zlepšení podmínek pro život svých občanů. Do této soutěže se mohou starostky, starostové, primátoři, primátorky hlásit přes webové stránky Svazu, nebo je mohou přihlásit zastupitelé nebo úředníci obecních úřadů či magistrátů. A to do 31. března 2022.

Více informací najdete na www.smocr.cz. I letošní ročník se koná pod záštitou prezidenta České republiky Miloše Zemana.

Stavební zákon – dějství druhé

20. ledna 2022 se konal kulatý stůl k plánovaným změnám stavebního zákona, který pořádalo Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem dopravy. Cílem kulatého stolu bylo představit novou vizi stavebního zákona. Vláda následně dne 2. února 2022 předložila Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, s cílem částečně odložit zřízení státní stavební správy, aby vznikl prostor pro nalezení co nejširší politické shody na úpravách zákona.

Programové prohlášení vlády

V programovém prohlášení vlády se uvádí: „V 1. pololetí roku 2022 předložíme úpravu nového stavebního zákona tak, aby bylo zajištěno rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka. Zabráníme kolapsu stavebního řízení v ČR, který by byl důsledkem destrukce smíšeného modelu veřejné správy. Ve spolupráci se samosprávami a kraji (SMO ČR, SMS ČR a AK ČR) zákon změním a zachováme stavební úřady na místní úrovni, kde rozhodují se znalostí prostředí. Začne fungovat specializovaný stavební úřad pro strategické a rozsáhlejší liniové stavby.“

Jak vize vlády vypadá v praxi, představili ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš a ministr dopravy Martin Kupka na kulatém stole k plánovaným změnám stavebního zákona dne 20. ledna 2022. Nutno podotknout, že nová vize nebyla předem komunikována se Svazem měst a obcí.

Cíle připravované vládní novely

Mezi cíle připravované vládní novely patří dle prohlášení Ministerstva pro místní rozvoj: urychlit stavební řízení bez zřizování rozsáhlých nových úřadů a stěhování úředníků, snížit počet samostatných podkladů rozhodnutí, zachovat vyváženou ochranu veřejných zájmů a navíc zajistit zastupitelnost úředníků a efektivnější metodické vedení. Cílem má být i zachování místní dostupnosti stavebních úřadů a místní znalosti úředníků. K dosažení těchto cílů má vést nově navržená změna soustavy stavební správy.

Stavební úřady na obcích s rozšířenou působností

Ministerstvo pro místní rozvoj představilo svoji vizi o procesní integraci obecních stavebních úřadů. Dle této vize by stavební

úřady rozhodující v I. stupni byly pouze na obcích s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) s tím, že ORP by mohly zřídit detašovaná pracoviště. V rámci ORP by pak bylo vydáno jedno rozhodnutí řešící i složkové zákony – v rozsahu v jakém dnes ORP vydává závazné stanovisko nebo vyjádření jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu. Ve stejném rozsahu by probíhal přezkum na úrovni krajského úřadu. Zachován by zůstal Specializovaný a odvolací stavební úřad, který by rozhodoval v prvním stupni o vyhrazených stavbách.

Svaz měst a obcí, stejně jako další územní partneři, vyslovil s tímto návrhem zásadní nesouhlas. Návrh nebyl předem diskutován s územními samosprávnými celky. Svaz tak neměl možnost upozornit na problémy, které by taková změna bezpochyby přinesla. Zachování obecních stavebních úřadů pouze na obcích s rozšířenou působností s možností zřízení územních pracovišť není podloženo analýzou, která by dokládala, že tento záměr je v praxi realizovatelný věcně, personálně a finančně. Návrh navíc vůbec nereflektuje na uspořádání stavební správy v některých statutárních městech, kdy prvostupňové stavební úřady jsou na obvodech, či v městských částech, a jako odvolací stavební úřad fungují magistráty těchto měst. Opět tak hrozí možný kolaps stavebního řízení. Jednání o nové institucionální podobě by dle Ministerstva pro místní rozvoj měla dále probíhat na základě diskuse se zástupci samospráv. V době uzávěrky vydání nebyly ještě výsledky jednání s MMR známy. O dalším vývoji budeme informovat.

Částečný odklad účinnosti zřízení stavební správy

Vláda předložila do Poslanecké sněmovny 2. února návrh zákona, jenž je evidován jako sněmovní tisk č. 137. Projednávání tisku bylo zařazeno na pořad schůze od 2. břez-

na 2022 s návrhem, aby s ním Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas již v prvním čtení.

Tento návrh odkládá částečně zřízení státní stavební správy. Dle návrhu by nový stavební zákon nabyl účinnosti k 1. 7. 2023, ale jen ve vztahu k vyhrazeným stavbám, tedy stavbám v působnosti Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu. Zbytek zákona se tak i přes svou formální účinnost nepoužije a bude aplikována stávající právní úprava.

Na vzniku Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu vládla shoda. Tato však nepanuje na vzniku Nejvyššího stavebního úřadu a krajských stavebních úřadů. Dle předkladatele je nezbytné vytvořit dostatečný časový prostor pro to, aby bylo možné tento základní článek nahradit tak, aby bylo zohledněno zachování smíšeného modelu výkonu veřejné správy. Do 1. 7. 2023 by tak vykonávalo Ministerstvo pro místní rozvoj úkoly Nejvyššího stavebního úřadu. Zákon má zároveň za cíl odložit všechny kroky směřující k naplňování a faktickému vzniku krajských stavebních úřadů tak, aby tyto úřady mohly být případně další novelou nahrazeny jinou soustavou vykonávající působnost v oblasti stavebního řádu.

Přechodné období a dva režimy fungování

Návrh počítá s tím, že by správní úřady musely předat do 1. 8. 2023 nevyřízené dokumenty a neuzavřené spisy k vyhrazeným stavbám, stavbám s nimi souvisejícím a stavbám tvořícím s nimi soubor staveb na Nejvyšší stavební úřad a Specializovaný a odvolací stavební úřad, neboť oba úřady zahájí svou činnost k 1. 7. 2023. V ostatních případech, kdy bude docházet k přesunu působnosti správních úřadů na krajské stavební úřady, nedojde-li do této doby k institucionální změně, budou tyto

správní úřady povinny předat nevyřízené dokumenty a neuzavřené spisy krajským stavebním úřadům ke dni 1. 8. 2024.

Ve věcech územního plánování bude platit do 30. 6. 2024 dosavadní právní úprava. Ve vztahu k vyhrazeným stavbám, stavbám s nimi souvisejícím a stavbám, které s vyhrazenými stavbami tvoří soubor staveb, se neuplatní některé akty vydávané v realizační fázi územního plánování podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Pro účely povolování staveb v působnosti Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu za současného použití dosavadní právní úpravy územního plánování se nevydává ani územní rozhodnutí, ale ani závazné stanovisko orgánu územního plánování. Soulad s územně plánovací dokumentací podle nového stavebního zákona posoudí sám Specializovaný a odvolací stavební úřad v rámci posuzování záměru v řízení o povolení záměru.

V období od 1. 7. 2023 do 30. 6. 2024 by tak bylo povolování staveb rozděleno do dvou režimů. První povolovací režim by se týkal staveb vyhrazených (a staveb s nimi souvisejících a staveb tvořících s nimi soubor staveb), u kterých by se postupovalo podle nového stavebního zákona. Druhý režim staveb bude režim podle zá-

kona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), podle kterého budou postupovat dosavadní orgány obcí a krajů, které vykonávají působnost obecných a speciálních stavebních úřadů, a dále jiné stavební úřady. Novela by měla nabýt účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení zákona.

Otevřenou otázkou zůstává, zda novelou navržená konstrukce částečného nabytí účinnosti nového stavebního zákona k 1. 7. 2023 pro vyhrazené stavby, přičemž ve vztahu ke všem ostatním oblastem

by se nadále měla uplatňovat předchozí právní úprava, nepovede k obtížně řešitelným situacím a výkladovým problémům.

Všichni aktéři sledují společný cíl – zrychlit a zjednodušit stavební řízení bez rizika kolapsu stavebních úřadů. K tomuto cíli vede schválená digitalizace stavebního řízení a správně nastavená úprava procesu. Chybné nastavení institucionální změny může sledované cíle ohrozit, či dokonce zmařit.

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Ochrana veřejných zájmů v územním plánování a při povolování veřejných staveb

Dne 25. února 2022 se v Senátu konala konference na téma ochrany veřejných zájmů ve stavebním právu se zaměřením na územní plánování a povolování veřejných staveb. Jejího pořádání se ujaly místopředsedkyně Senátu Jitka Seitlová a místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Věra Kovářová.

Úvodem byla pořadatelkami zmíněna současná situace rekodifikace stavebního práva a vyslovily přání, že diskuse v rámci konference přispěje k dalšímu vývoji v této oblasti. Za Ministerstvo pro místní rozvoj vystoupil Roman Vodný, jenž zmínil otázku veřejného zájmu a spolupráci s dotčenými orgány. Uvedl, že ochrana veřejných zájmů byla plánována prostřednictvím jednoho úřadu, kdy mělo dojít k urychlení a zjednodušení, a představil problematiku institucionální integrace. Část jeho vystoupení byla věnována otázce digitalizace.

Mezi dalšími vystupujícími byl předseda Svazu František Lukl. Poděkoval za otevření tohoto tématu a pořádání konference. Uvítal, že se Sdružením místních samospráv

jsme spojování stejným názorem. Vyzdvihl, že k návrhu rekodifikace stavebního práva bylo podáno mnoho věcných návrhů a připomínek, přičemž není sporu o podstatnosti Speciálního stavebního úřadu, avšak dle jeho slov základní stavby mají zůstat na obecních úřadech, ale nejen na obcích s rozšířenou působností, avšak tak, jak je to dnes. Základem, kde by stavební úřady měly fungovat tak, jak jsou, jsou zejména obce III. a II. typu, ale je třeba zohlednit i skutečný stav v území. Otázku územního plánu zmínil jako naprosto zásadní a nepominutelnou otázku.

Na jeho vystoupení navázala předsedkyně Sdružení místních samospráv Eliška Olšáková, která úvodem představila čin-

nost jejich sdružení a následně promlouvala k problematickým okruhům z pohledu malých obcí, a to zejména ve spektru územního plánování. Zaměřila se na důvody, proč není možné se k dosavadnímu nastavení rekodifikace z jejich strany přiklonit, jež byly souladné s důvody zmíněnými Svazem.

Následovala vystoupení zástupců různých sektorů, mezi nimiž byly zařazeny příspěvky např. náměstka ministra pro životní prostředí Vladimíra Many či vystoupení Martina Zídka, ředitele odboru památkové inspekce Ministerstva kultury.

*Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce*

Stromy a zeleň jako jedinečné chladičí zařízení

Na jednání svazové Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj vystoupil koncem roku 2021 jako host Jan Pokorný, ředitel společnosti ENKI, o. p. s., jenž se dlouhodobě věnuje tématu funkce zeleně a vody v krajině i v městském prostředí. Jeho příspěvek členy pracovní skupiny velmi zaujal a nyní přinášíme toto téma širšímu okruhu zájemců, zpracované hravou formou, s určitou dávkou nadsázky i nenásilnou připomínkou fyziky. Posuďte sami.

Pojďme si představit, že narazíme na následující inzerát:

Nabízím klimatizační zařízení pro chlazení okolního prostředí a obvodových zdí domu s těmito vlastnostmi: Je z trvanlivých recyklovatelných materiálů, pro jejichž výrobu posloužila sluneční energie a na produkci materiálu byl použit skleníkový plyn oxid uhličitý. Činnost zařízení je nezávislá na dodávce elektřiny, pohání jej pouze sluneční energie. Pracuje naprosto tiše, neprodukuje žádné zplodiny ani odpad. Naopak váže oxid uhličitý, pohlcuje prach, tlumí hluk, obohacuje atmosféru kyslíkem.

Celková doba jeho provozu je srovnatelná s délkou lidského života a přitom po celý rok čelí povětrnostním vlivům, přesto vyžaduje jen nepatrnou údržbu. V létě mechanicky stíní, aktivně chladí, zvlhčuje a případně v přiměřeném množství uvolňuje příjemné aromatické látky. V zimě propouští sluneční paprsky, aby mohly pasivně ohřívat dům. Má zabudovanou automatickou regulaci, jejíž čidla usměrňují výkon slunečního záření od nuly do 10 až 20 kW. Zvláštní pozornost byla věnována uložení a množství regulačních prvků, aby se úprava ovzduší stala rovnoměrnou a nevznikaly přílišné teplotní výkyvy. Požadována je proto hustota regulačních prvků a čidel řádově v desítkách

až stovkách na milimetr čtvereční. Má několikrát vyšší maximální výkon než obvyklá klimatizační zařízení, která jsou dražší řádově o desítky až stovky tisíc korun a navíc spotřebovávají elektrický proud.

Chlazení provází spotřeba tepla na jedné straně a jeho uvolňování na straně druhé. Zásadním požadavkem na klimatizační zařízení proto je, aby se teplo vázané při chlazení uvolňovalo na místech chladných, ohřivalo je, a vyrovnávaly se tak teploty v prostředí i v čase (mezi dnem a nocí). Běžná klimatizační zařízení pracují totiž podobně jako chladničky – uvnitř chladí a vně teplo uvolňují, celkově tedy své okolí ohřívají.

Náklady na montáž a údržbu nepřesáhnou řádově sto korun ročně. Zařízení nevyžaduje pravidelnou denní údržbu, ani roční údržba není složitá. Náklady na provoz jsou vzhledem k cenám sluneční energie nulové.

To nejlepší na konec: zařízení má přirozený ladný tvar i barevnost, je přitažlivé jako útulek pro hnízdění ptáků, poskytuje potravu hmyzu, lidem pomáhá rozptýlit únavu očí, duševní i tělesnou, a je živé – dýchá, šelestí, uvolňuje vonné látky s léčivými a uklidňujícími účinky.

Mohlo by se zdát, že se inzerent minul rozumem, ale opak je pravdou: podobné „zařízení“ všichni velmi dobře známe – je

Doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc.,

vystudoval biologii a chemii na Přírodovědecké fakultě UK. Zabýval se fotosyntézou a ekofyziologií vodních rostlin a reaktivizací mokřadů v Botanickém ústavu ČSAV. Ředitel ENKI, o. p. s., se zaměřuje na úlohu rostlin v distribuci sluneční energie a utváření mezoklimatu. Přednášel na PŘF UK, ČZU v Praze, University Applied Sciences Turku, IHE Delft. Osm let člen výzkumné rady Technologické agentury ČR a člen mezinárodních vědeckých organizací.

jím strom zásobený vodou. Strom s průměrem koruny pět metrů zaujímá plošný průmět přibližně 20 m². Na takovou korunu dopadne v jasném letním dni nejméně 120 kWh sluneční energie. Co se s ní dále děje? Jedno procento se spotřebuje na fotosyntézu, 10 až 15 procent je odraženo zpět ve formě světelné energie, 5 až 10 procent se vyzáří ve formě tepla a zhruba 5 procent ohřeje půdu. Největší část dopadající energie (více než 50 %) se spotřebuje na výpar vody rostlinou, tzv. transpiraci. **Je-li strom dostatečně zásobený vodou, odpaří za den více než 100 litrů vody**, a do vodní páry se tak naváže 70 kWh sluneční energie.

Jinak řečeno, strom během slunného letního dne odpaří 100 litrů vody, a tím své okolí ochladí o 70 kWh, průměrně v průběhu deseti hodin chladí výkonem 7 kW. Pro srovnání, klimatizační zařízení v luxusních hotelích mají výkon 2 až 3 kW, mrazničky a ledničky o více než řád nižší. Klimatizační technologie používá chemikálie, strom používá na chlazení vodu a čistí ji na kvalitu vody destilované.

Nejpozoruhodnější je ovšem regulační schopnost stromu a osud sluneční energie vázané ve vodní páře. List má množství průduchů, jimiž voda prochází a které ovlivňují rychlost jejího odpařování (chlazení) podle celkového množství vody, jež je k dispozici, a podle intenzity slunečního záření. Na jediném milimetru čtverečním najdeme přibližně 50 až 100 průduchů, každý reaguje na teplotu a vzdušnou vlhkost okolí a podle ní se zavírá a otvírá. Na každém stromě jsou tedy desítky milionů průduchů – fungují podobně jako regulační ventily s teplotními a vlhkostními čidly. Dovedete si představit množství drátů, kabelů i techniky potřebné k tomu, abychom takové zařízení sestavili? Odpařená vodní pára obsahuje vázanou sluneční energii, a jak postupuje krajinou, sráží se na chladných místech, přičemž se uvolňuje teplo vázané při výparu. Tak sluneční energie plyne prostorem. Podle fyzikálních podmínek se vodní pára může srážet až ráno (tvorba rosy, drobné ranní srážky) a skupenským teplem uvolněným

při kondenzaci ohřívá okolí. Vodní pára tak přenáší sluneční energii a vyrovnává teplotní rozdíly mezi dnem a nocí (v čase) i mezi místy v prostoru.

Na základě této malé připomínky základů fyziky lépe pochopíme podstatný rozdíl mezi stínem stromu a stínem slunečnicku či přístřešku. Zatímco slunečnick záření pouze pasivně odráží (podle barvy povrchu), strom jej aktivně přetváří v chlad a vlhko. Aby strom dobře prospíval a „fungoval“, vyžaduje od nás jen občas zalít a hlavně nechat vsáknout dešťovou vodu.

Zacházením s vodou a rostlinami zásadně ovlivňujeme klima okolního prostředí. Odvodněním a odstraněním zeleně na velkých plochách navozujeme zvláště ve městech či na polích pouštní klima, které nenapraví žádné technické zařízení. Je to proto, že na plochách bez vegetace se většina dopadajícího slunečního záření přeměňuje na tzv. zjevné teplo a okolí se přehřívá a vysychá. Tímto způsobem

vznikají i tepelné ostrovy měst. Na suchých plochách se většina sluneční energie mění v teplo, povrch se ohřívá a vzhůru stoupá ohřátý vzduch, který nasává vlhkost z okolí a vysušuje okolní prostředí. Je-li však plocha pokryta rostlinami a zásobená vodou, potom se více než polovina energie váže do vodní páry a například prostor o výměře 300 m² se stromy a dalšími rostlinami chladí sebe a okolí výkonem až 200 kW. Činí tak nehučně, nenápadně, za zpěvu ptáků, vůně květin a zrání plodů.

Není to krásná představa? I v zastavěném území je možno díky zeleni vytvářet celkově příjemnější prostředí, které se nepřehřívá a zároveň přispívá k biodiverzitě. Nemusí se nutně jednat o vzrostlé stromy; na veřejných prostranstvích velmi dobře poslouží třeba i záhony s trvalkami či skupiny keřů.

*Doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc.
se souhlasem autora upravila
Ing. Barbora Láničková*

Národní konference MVPBIM 2022

Ve dnech 9. a 10. února 2022 se na Fakultě stavební ČVUT v Praze konala Národní konference MVPBIM 2022 s podnázvem Měření, vizualizace a zpracování dat BIM pro projektování a řízení staveb se zaměřením na digitalizaci a provázanost BIM s procesy ve stavebnictví a veřejné správě.

Konference se za Svaz zúčastnili Dan Jiránek, ředitel Sekce pro projekty a inovativní přístup Svazu, a Martin Hrdlička, starosta obce Tetín a člen Komise Předsednictva Svazu pro informatiku.

Martin Hrdlička vystoupil na téma obcí a jejich role v digitalizaci stavebnictví. Zdůraznil, že obce jsou základními pilíři demokracie, jenž jde odspodu, od občana, a cílem veřejné správy má být život usnadňovat. Obce dle jeho slov zprostředkovávají komunikaci občana se státem a digitalizace je dle něj základním pilířem efektivní správy území. Dále zdůraznil, že kvalitní život se nesmí odehrávat jen ve velkých sídlech, ale i na venkově. Představil pohled měst a obcí na problematiku digitalizace a zaměřil se na digitální technické mapy a jejich roli při správě území.

Dan Jiránek se zúčastnil kulatého stolu, u nějž probíhala diskuse zástupců Českého sdružení regulovaných elektroenergetických společností se zástupci Svazu a vrcholných zástupců Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu a Českého úřadu ze-

měřického a katastrálního. V rámci tohoto kulatého stolu byly definovány určité závěry, jež je možné ve zkratce prezentovat dle níže uvedeného.

Jedním z těchto závěrů je, že rozvoj a obnova elektrizační soustavy ČR je v návaznosti na očekávaný budoucí vývoj spoje-

na s potřebou výrazného navýšení investic a investičních akcí. Největší výzvy budou souviset se získáváním povolení k výstavbě, nedostatkem pracovních kapacit na trhu a zajištěním financování. Z diskuse vzešlo najevo, že z tohoto pohledu bude vítáno zjednodušení povolovacích procesů a tomu odpovídající úprava předpisů stavebního práva, urychlovacího zákona či zákona o vyvlastnění. K tomuto bylo doplněno, že je požadováno i nastavení jasných a jednotných pravidel pro oceňování a náhrady za věcná břemena.

Dále bylo zmíněno, že z hlediska povolování, a tedy i projektování, je žádoucí, aby byly nastaveny efektivní procesy přípravy a povolování drobných staveb připojení ze sítě nízkého napětí (např. aby byly v maximální možné míře využity povolovací řízení připojovaných zákazníků, případně aby existovala možnost tyto drobné stavby realizovat bez povolovacího řízení), čímž by nepochybně došlo k uvolnění kapacit pro větší rozvojové stavby.

K dalším učiněným závěrům je možné zařadit, že pro posilování sítě je nezbytné vytvořit a následně udržet vhodné koridory

pro technickou infrastrukturu, a to i pro vedení 110 kV, přičemž k případným požadavkům na uložení infrastruktury do země mimo oblasti souvislé zástavby je nutné přistupovat uvážlivě i s ohledem na dopady na investiční náklady, a tím v konečném důsledku na cenu za distribuci elektřiny.

Konečně byl přijat závěr, že jako jeden z prostředků umožňující efektivnější rozvoj a obnovu elektrizační soustavy ČR lze vnímat snahu o koordinaci jednotlivých projektů s ostatními investory včetně měst

a obcí (např. koordinační rady statutárních měst), a to i prostřednictvím zajištění digitálního prostředí umožňující takovou koordinaci, kdy smyslem koordinace by zejména měla být diskuze a spolupráce dotčených subjektů a koordinace vznikajících vztahů s ohledem na zákonné povinnosti, stavební uzávěry, jednotlivé dotační tituly a plánování kapacit sítí. Jednoznačně vyplynulo najevo, že za uvedeným účelem je považováno za vhodné takovou formu koordinace ukotvit přímo v rámci sekundární legislativy.

Konference byla hodnocena velice pozitivně. V rámci jednotlivých vystoupení a následně z konání kulatého stolu zaznělo mnoho podnětů a tyto byly konzultovány pohledem jak veřejné, tak soukromé sféry.

Ing. Dan Jiránek

Sekce pro projekty a inovativní přístupy

Mgr. Alena Klimtová,

Legislativní a právní sekce

Martin Hrdlička

starosta obce Tetín

Jak upravila nová vláda původní návrh Strategického plánu SZP?

PŘINÁŠÍME STRUČNÝ PŘEHLED TÉMAT, KTERÁ JSOU RELEVANTNÍ PRO SAMOSPRÁVY

Koncem ledna odeslala nová vláda do Bruselu upravený návrh Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro období 2023–2027. Návrhu předcházela hlasitá diskuze a demonstrace, ve které se na jedné straně ozývaly velké zemědělské podniky, kterých je v České republice výrazně více než v jiných evropských zemích, na straně druhé pak bylo slyšet zástupce soukromých a menších vlastníků, kteří dlouhodobě kritizovali nastavení systému podpory. Jak tedy vypadá návrh, který odešel nedávno do Bruselu v těch oblastech, které jsou pro obce relevantní? S jakou částkou je počítáno na pozemkové úpravy a jaká podpora je v návrhu zaslaném Evropské komisi určena vlastníkům lesů?

Reflexe vybraných aspektů návrhu Strategického plánu SZP z pohledu územní samosprávy v ČR (verze SP SZP ČR 28. 1. 2022)

Ministerstvo zemědělství ČR (MZe) připravilo na konci ledna 2022 návrh Strategického plánu Společné zemědělské politiky (SZP) pro období 2023–2027, který byl následně odeslán Evropské komisi k posouzení. Podle veřejně dostupných informací by tento proces připomínkování měl trvat přibližně do konce dubna 2022 a MZe následně bude celý strategický dokument finalizovat. Předmětem tohoto krátkého článku je představit vybrané parametry v nastavení návrhu Strategického plánu ČR pro Společnou zemědělskou politiku v období 2023–2027, a to z pohledu územní samosprávy v ČR. Jednotlivých bodů je v novém návrhu (verze 28. 1. 2022) velké množství, a proto je pozornost zaměřena jen na nejvýraznější témata, tj. finanční rámec a podmínky financování, a dále vybrané tematické aspekty v rámci EAFRD. Pro aktivity Svazu jsou velmi důležité připravované aktivity týkající se práce s krajinou a extravilánem obcí.

Východiska nastavení SP SZP/PRV 2021–2027

Nově bude zavedena povinnost vyčlenit nejméně 35 % zdrojů 2. pilíře na plnění kli-

matických a environmentálních cílů, tzv. ringfencing (čl. 86(2)). Do tohoto podílu se započtou výdaje 2. pilíře v rámci cílů: D (klima), E (přírodní zdroje), F (biodiverzita), a to včetně investičních. Samostatný ringfencing pro zelené investice nebude aplikován. Zároveň budou: z 50 % započteny i výdaje na intervenci ANC (cíl A – příjmy), ze 100 % výdaje na dobré životní podmínky zvířat (cíl I – bezpečnost potravin, dobré životní podmínky zvířat).

Strategický plán SZP na období 2023–2027 pro Českou republiku (verze 28. 1. 2022)

Jaký finanční rámec je tedy v novém návrhu nastaven? V rámci EAFRD je plánována vyšší míra spolufinancování ze státního rozpočtu ve výši 65 % (v předcházejícím programovém období 2014–2020 byla míra kofinancování pouze ve výši 35 %). Finanční nástroje nejsou v rámci EAFRD v ČR plánovány z důvodu zvýšené míry kofinancování a také s ohledem na fungující úvěrové nástroje poskytované PGRFL. V rámci SZP EU tak bude nejvíce prostředků v ČR poskytnuto již tradičně na tzv. přímé platby, v jejichž rámci jsou však nově upraveny podmínky pro redistributivní platbu (tj. platba na první hektary), která bude zahrnovat celkově 23 % z celkového rozpočtu na přímé platby. Příslušná aloka-

ce zohledňuje velikost malých a středních zemědělců, a proto bude platba poskytována na maximálně 150 ha všem žadatelům bez ohledu na celkovou výměru, kterou obhospodařují.

Maximální plánovaná částka pro investiční dotace bude při tomto novém nastavení 30 mil. Kč, tj. 1,16 mil. EUR. V předchozích programových obdobích se jednalo až o částku 150 mil. Kč. Cílem úprav provedených MZe pod vedením nové vlády je snaha více se soustředit na malé a střední zemědělské podniky.

Vybrané tematické aspekty EAFRD

Pozemkové úpravy – představují dlouhodobě důležitý nástroj ochrany půdy v ČR a s ohledem na klimatický vývoj v posledních letech jde o eliminaci rizik spojených s vodní erozí. V novém období tak bude kladen důraz při výběru projektů na akce zaměřené na omezení dopadu zemědělského sucha, na ochranu zemědělské půdy před erozí nebo povodněmi, na zlepšení vodního režimu v krajině nebo na ekostabilizační opatření v krajině. Pozemkové úpravy však mají velký význam i pro zajištění kvalitní infrastruktury pro lesní hospodářství. I přesto je v období 2023–2029 plánovaná finanční alokace na toto opatření přibližně o cca 25 % nižší (tj. 105,4 mil. EUR, tj. cca 2,6 mld. Kč) v po-

rovnání s obdobím 2014–2020, ve kterém bylo schváleno v rámci opatření 4.3.1 Pozemkové úpravy celkem 335 žádostí za 3,4 mld. Kč. Svaz se tématu pozemkových úprav dlouhodobě věnuje a upozorňuje MZe naopak na nutnost navýšení objemu finančních prostředků a zjednodušení a urychlení procesu pozemkových úprav. V současné době připravuje Svaz na návrh Pracovní skupiny Venkov, zemědělství, lesnictví pozici k tématu PÚ. Tato bude projednána jak s novou vládou, tak s novým vedením MZe.

LEADER – Alokace pro LEADER byla stanovena jako 5 % rozpočtu EAFRD po převodu z EAFRD s mírou kofinancování 65 % ze státního rozpočtu, což činí celkovou částku veřejných výdajů cca 201 mil. EUR. Zkušenosti s implementací metody LEADER ukazují, že místní akční skupiny hrají v rozvoji venkova nezastupitelnou roli – na základě místní strategie se realizují projekty, které pomáhají řešit specifické problémy dané lokality efektivněji než centrálně řízené programy. Významné jsou i synergie s programy ESIF.

Také podpora v oblasti lesního hospodářství může mít pro obce velký význam,

protože jsou způsobilými příjemci, pokud působí v roli vlastníků, nájemců, pachtýřů nebo vypůjčitelů. Podpory budou opět poskytovány na tzv. pětileté závazky, přičemž ve strategickém dokumentu jsou již uvedeny konkrétní paušální platby na hektar. V tomto kontextu jsou v novém období 2023+ relevantní tyto intervence:

- 25.70 - Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost
- 26.70 - Péče o založený agrolesnický systém
- 29.70 - Lesnicko-environmentální platby – Biodiverzita
- 30.70 - Lesnicko-environmentální platby – Genofond
- 35.73 - Technologické investice v lesním hospodářství
- 36.73 - Investice do lesnické infrastruktury
- 38.73 - Investice do obnovy kalamitních ploch
- 40.73 - Vodohospodářská opatření v lesích
- 41.73 - Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu
- 42.73 - Založení agrolesnického systému
- 43.73 - Neproduktivní investice v lesích
- 44.73 - Přeměna porostů náhradních dřevin

Akce týkající se lesního hospodářství jsou zaměřeny primárně na zlepšení zdravotního stavu a odolnosti lesních porostů. Jedná se o úpravu porostní skladby prostřednictvím ochrany zpevňujících dřevin, obnovu lesů po kalamitách a rekonstrukci porostů náhradních dřevin. Ke stabilizaci lesních porostů přispěje i zajištění vodního režimu v lesích. Zachování stálých kultur (lesy, sady, vinice) posiluje stabilní sekvestrační schopnost.

A jak vypadá další proces v přípravě strategického plánu SZP? Komise má nyní tři měsíce na připomínkování a stanovisko, podle kterého musí následně MZe dokument upravit.

Na schválení upraveného dokumentu má EK šest měsíců, ty se ale počítají až od opětovné úpravy dokumentu ze strany MZe. Vzhledem k tomu, že nové podmínky mají platit již od 1. 1. 2023, moc času na úpravy už nebude. O vývoji a případných dalších úpravách návrhu budeme samozřejmě dále informovat.

*Doc. Ing. Martin Pělucha, Ph.D.
Mgr. Monika Štěpánová,
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Karty investičních příležitostí

Finanční zdroje jsou velmi často tím prvním, co zástupci samosprávy řeší při úvahách nad rozvojem své obce. V českých městech a obcích se pak často plánuje spíše podle vypsání dotačních titulů než na základě jejich potřeb a vize. Svaz se svou činností snaží mimo jiné o osvětu starostek a starostů v této problematice. Proto inicioval vznik karet investičních příležitostí, které mají zástupce měst a obcí v první řadě inspirovat, jak k tématu přistoupit, a až na základě prvotních rozvah hledat vhodné finanční zdroje. Karty tak v první části připomínají důležitost daného tématu pro obec či město a představují, co v úvodní fázi neopomenout (např. předprojektovou přípravu či komunikaci a zapojení veřejnosti). Druhá část karet shrnuje v současnosti dostupné finanční prostředky, které mají města a obce k dispozici využít, aby nápad na proměnu nezůstal jen na papíře. Při příležitosti konání prvního ročníku Inspiračního fóra Svazu v prosinci 2021 byly zpracovány čtyři karty investičních příležitostí, a to na téma veřejných prostranství, veřejného osvětlení, vzdělávací infrastruktury v obci a brownfieldů. Přestože jsou určeny hlavně zástupcům samosprávy a státní správy, věříme, že zaujmou i čtenáře z řad občanů, jimž není jejich okolí lhostejné.

Veřejné osvětlení

První z karet investičních příležitostí je věnována veřejnému osvětlení, které má v urbanizovaném území významnou funkci. Správně zvolené osvětlení má celou řadu benefitů – zvyšuje dopravní i sociální bezpečnost, zdůrazňuje významné architektonické prvky v prostoru pomocí efektního osvětlení, navozuje slavnostní pocit při pořádání různých akcí obce. Jeho nedostatek, ale naopak i jeho nadbytek

tek přímo ovlivňuje kvalitu života obyvatel. Nehledě na zbytečně spotřebovanou energii, nadbytečné či nevhodně směřované osvětlení, které ruší okolí a zatěžuje přírodu. Karta zprostředkovává základní, ale klíčové informace o doporučeném postupu při obnově veřejného osvětlení, legislativě, ale i o základních požadavcích na osvětlení v obci. Dále karta popisuje současné moderní trendy, mezi něž jsou řazeny dynamické a biodynamické systémy veřejného osvětlení.

Vzdělávací infrastruktura v obci

Tématem druhé karty investičních příležitostí je vzdělávací infrastruktura v obci. Škola jako instituce zajišťuje kvalitní vzdělávací proces žáků a studentů, zároveň je příležitostí pro osvětovou funkci nebo volnočasové aktivity širší veřejnosti. Kromě

vlastní výuky působí škola na žáky a studenti v nejnímavějším a nejcitlivějším období jejich vývoje a přirozeně ovlivňuje své okolí a všechny, kteří s touto institucí přicházejí do styku – rodiče i širší veřejnost. Škola je zpravidla institucí, která v obci nejvíce přispívá k rozvoji komunity a udržení dobrých sociálních vztahů. Školské stavby by svým architektonickým výrazem a estetickou kvalitou měly podtrhovat svůj nezastupitelný společenský význam, pozitiv-

ně inspirovat uživatele a návštěvníky a vytvářet příjemné místo pro setkávání dětí, pedagogů, rodičů i širší veřejnosti. Každá významnější investice, renovace, přestavba, nástavba, přístavba či rozšíření provozu je tak unikátní příležitostí k naplnění nejen společenské role školských staveb. Koncepční plánování a kvalitní příprava projektu může synergickými efekty významně zvýšit kvalitu vystavěného prostředí nebo snížit finanční náklady na provoz budovy. Informace o tom, jak podpořit význam těchto budov a jak se sama budova školy může podílet na rozvoji dovedností a znalostí žáků, naleznete v kartě investičních příležitostí. Dále jsou zde přiblíženy základní trendy, mezi které je řazeno **zapojení uživatelů do plánování, důraz na kvalitu vnitřního prostředí, možnosti energetických úspor nebo nakládání se zdroji a odpady.**

Veřejná prostranství

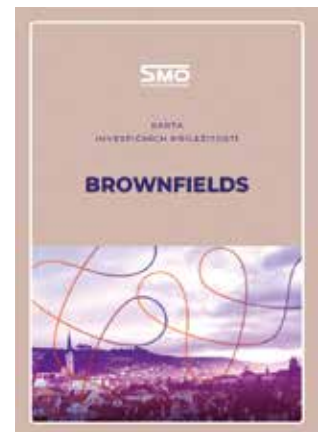
Třetí karta se zabývá tématem veřejných prostranství. Ulice, pěší zóny, náměstí, návsi, parky, nábřeží, ale třeba i dětská hřiště. To všechno jsou příklady veřejných prostranství, která najdeme jak ve velkých metropolích, tak v malých vískách. Jde o místa, která jsou nejviditelnější vizitkou obce a která jsou také nejvíce využívána. Podoba veřejných prostranství má vliv nejen

na kvalitu života a spokojenost obyvatel obce, ale i na řadu dalších faktorů, jako je například ekonomické zhodnocení nemovitostí ve veřejném prostranství i v jeho okolí nebo zvýšení sociální bezpečnosti. Takřka každý obyvatel obce k nim má co říct, protože je velmi pravděpodobně často využívá k různým aktivitám a navštěvuje je za různými účely. Veřejná prostranství jsou vlastně obývacími pokoji obce a měla by jim být věnována náležitá pozornost. Karta zprostředkovává základní, a přitom zásadní **informace o přístupu k návrhu veřejných prostranství** i o základních trendech, které jsou zde zastoupeny **zapojením veřejnosti do plánování veřejných prostranství, zklidňováním dopravy i hospodařením s dešťovou vodou** v obcích a městech.

Brownfields

Poslední karta se věnuje brownfields. Při prvním pohledu na brownfieldy v českých městech a obcích nás většinou napadají jen negativní myšlenky a hodnocení – jsou ruinami hřzdící své okolí, jsou nesourodým prvkem v městské zástavbě, který znesnadňuje prostupnost města, narušují jeho kompaktnost, někde jsou možná stále hořkou vzpomínkou na kdysi fungující podnikání, za kterým se obyvatelé nebo jejich předkové do města stěhovali. Pokud se však na tyto stavby či areály podíváme znovu, můžeme v nich spatřovat velký potenciál pro budoucí proměnu místa, mnohdy mají potenciál stát se novým pulzujícím srdcem celé lokality. Karta zprostředkovává základní, ale klíčové **informace o přístupu k návrhu brownfieldů** i o základních trendech, jako je **zapojení veřejnosti do plánování** i návrh a realizace **smysluplného dočasného využití brownfieldů** před jejich finální proměnou.

Karty jsou volně ke stažení na webu Svazu a na jejich vzniku spolupracovala Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Svazu a Univerzitní centrum energeticky efektivních budov ČVUT.

UCEEB / Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů

Projekt Culture Buddy – v Pardubicích vyrážejí handicapovaní s dobrovolníky za kulturou

Svaz je mj. i prostředníkem pro sdílení dobré praxe. A oblast kultury je v tomto rovněž podstatná. V Pardubicích se podařilo spustit velice zajímavý projekt, o němž vás bude informovat Martin Karas, vedoucí oddělení kultury a cestovního ruchu Magistrátu města Pardubice a současně člen svazové Komise pro kulturu a cestovní ruch. Martin Karas se kultuře a cestovnímu ruchu věnuje velice intenzivně a současně řeší za Svaz i otázku kulturního a kreativního sektoru ve spojení s Národním plánem obnovy. Vyhověl mé prosbě jako garantky pro oblast kultury a cestovního ruchu, aby s námi tento pardubický projekt sdílel. Projekt má totiž dopad nejen sociální, ale současně je nápomocný v oblasti podpory oživení kultury. Věřím, že vás zmíněný projekt zaujme a třeba bude i inspirovat ve vaší praktické činnosti.

Alena Klimtová

Za kulturou v únoru tohoto roku prvně vyrazili handicapovaní s dobrovolníky v rámci pilotního projektu pardubické radnice Culture Buddy. Díky spojení příjemného s užitečným se daří naplňovat hlavní cíl projektu, tedy odstraňovat bariéry bránící lidem s rozličným handicapem v přístupu na kulturní akce. V rámci pilotního projektu se letos město propojilo s Centrem

Kosatec, které vytipovalo deset handicapovaných klientů, a Dobrovolnickým centrem KONEP. Handicapovaný a jeho „parták“ mají v hledáčku divadelní představení, koncerty i výstavy.

Projekt s názvem Culture Buddy je jedním z výstupů Konceptce odstraňování bariér v přístupu ke kultuře, kterou vypracoval Odbor školství, kultury a sportu Magistrátu města Pardubic. Hlavní smysl konceptce lze shrnout jejím pracovním názvem „Kultura pro všechny“ a konkrétně projekt Culture Buddy potom cílí na řešení bariér definovaných v rámci analytické části dokumentu. Hlavním pilířem tohoto opatření je propojení organizací poskytujících kulturní služby, organizací v oblasti sociálních služeb a stěžejní roli hraje ve struktuře projektu dobrovolnická práce.

Záměr zmapování potřeb osob čelícím bariérám v přístupu ke kultuře vychází ze Strategie pro kulturu a kreativitu, která je stěžejním dokumentem pro oblast kultury v Pardubicích.

Magistrát města proto v letech 2019–2020 provedl šetření, které mělo za cíl definovat bariéry na straně poptávky, tedy mezi osobami čelícími těmto bariérám. Konkrétně byly definovány specifické potřeby a bariéry, které brání jejich naplňování. Společně s odborníky, kteří jsou zapojeni do komunitního plánování, byla také konzultována možná řešení.

Systém komunitního plánování, které ve městě zajišťuje Odbor sociálních věcí, sestává z odborníků na dané oblasti rozdělených do 6 skupin dle charakteru dané skupiny. Členové komunitního plánování, zástupci veřejných i nezávislých institucí, případně přímo zástupci daných cílových skupin, se pravidelně scházejí a diskutují problematiku dané skupiny. Na základě dotazníkového šetření mezi členy pracovních skupin a následných workshopů byly definovány zmíněné potřeby, bariéry a navržena konkrétní řeše-

ní. Výstupem je tedy celkem 16 opatření, která mají situaci řešit. Navržená opatření byla následně konzultována na straně nabídky, tedy zejména se zástupci městem a krajem zřizovaných organizací v oblasti kultury.

Zásadním opatřením je přitom podepsání **memoranda o spolupráci při naplňování konceptce**. K tomuto memorandu se kromě všech zapojených kulturních institucí a statutárního města Pardubic připojil i Pardubický kraj. V memorandu všechny tyto instituce deklarují svůj zájem problematiku řešit a podílet se na naplňování opatření konceptce, a to včetně spolupráce na projektu Culture Buddy, což je pro úspěch projektu zásadní. Projekt je totiž založen na zprostředkování doprovodu na kulturní aktivitu. V rámci mapování potřeb a bariér byly napříč jednotlivými skupinami velice intenzivně definovány bariéry, které mohou být odstraněny ať už samotným fyzickým provedením doprovodu další osobou (specificky u handicapovaných osob a u seniorů), tak i bariéry měkké v podobě chybějící motivace nebo informací.

Potřeba a bariéry tak byly definovány a vhodným řešením se v tomto konkrétním bodě jeví právě projekt Culture Buddy. V otázce řešení byly inspirací úspěšné zahraniční projekty. Konkrétním fungujícím projektem je např. projekt Kulturbuddy, který realizuje Charita ve Vídni. Projekt se zaměřuje právě i na měkké, motivační bariéry – cílí i na sociálně vyloučené skupiny osob. Dalším ambiciózním projektem je Hamburger Kulturschlüssel (Hamburský kulturní klíč), který propojuje tři zájmové

skupiny – dárce vstupenky, klienta služby a dobrovolníka.

Právě druhý jmenovaný je více podobný projektu v Pardubicích, který, jak uvádíme výše, byl zahájen v únoru tohoto roku. Logická potřeba propojení tří aktérů také vedla k navázání spolupráce tří organizací působících v Pardubicích.

Za účelem zprostředkování dobrovolnické práce, tedy zajištění samotného doprovodu „klienta“ na kulturní představení, oslovil magistrát města Koalici nevládek Pardubicka, resp. dobrovolnické centrum, které tato organizace provozuje. Z hlediska úspěšnosti pilotního spuštění se jevílo jako praktické zvolit uzavřený okruh uživatelů služby, a to ve spolupráci s vybraným poskytovatelem sociálních služeb. Za tímto účelem byla oslovena Česká abilympijská asociace, která ve městě provozuje Centrum Kosatec. Posláním organizace je „*pomáhat lidem s handicapem a bořit tak bariéry mezi světy zdravých a handicapovaných*“ a pilotní fáze projektu se bude účastnit 10 jejich klientů. Organizace je také koordinátorem aktivit a zajišťuje tak propojení mezi dobrovolníkem, klientem a kulturní organizací. Magistrát města poskytuje na pokrytí nákladů spojených s koordinací v rámci pilotního ročníku 100 000 Kč. Na základě vyhodnocení pilotní fáze bude možné službu dále rozšířit. Variantou může být oslovení další organizace poskytující sociální služby, případně postupné otevírání veřejnosti. Potenciálně silnou skupinou budou i s ohledem na provedenou analýzu osaměle žijící seniori s omezenou možností pohybu.

Úspěšná realizace projektu Culture Buddy samozřejmě vyžaduje spolupráci kultur-

ních institucí. Základní podmínkou je, aby dobrovolník, tedy doprovod, měl vstup na akci zdarma. Uživatel služby přitom hra-

ří je možné do daného data rezervovat pro dvě osoby – klienta a dobrovolníka. V případě, kdy se propojí termín událos-

dí vstupné dle tarifu dané organizace, případně je na samotné kulturní instituci, zda slevu poskytne. Opatření nečlívá na odstraňování bariér finančních.

Kulturní organizace, které podepsaly memorandum o spolupráci při naplňování koncepce, vkládají do „systému“ vstupenky, kte-

ti, klient, který má o představení zájem, a dobrovolník, který se запиše na tento termín, tak se doprovod uskuteční.

První návštěvy kulturních akcí proběhly 14. 2., kdy hned dva páry klient-dobrovolník navštívily představení Komorní filharmonie Pardubice. Kalendář s nabídkou akcí se rychle plní a pozitivním trendem je i zájem dobrovolníků, kteří se hlásí dobrovolnickému centru se zájmem o zapojení do projektu. Zatím je tak tento pilotní projekt na dobré cestě a v Pardubicích věříme, že ho brzy budeme moci rozšířit pro další klienty.

*Martin Karas
vedoucí oddělení kultury a cestovního ruchu
odbor školství, kultury a sportu
Magistrát města Pardubice*

Hodinka regionálního rozvoje Svazu

Udržitelný přístup k rozvoji samospráv se stal inspirací k vytvoření cyklu s názvem *Hodinka regionálního rozvoje SMO ČR*. Jedná se o řadu webinářů, přednášek a setkání zaměřených na odborná témata i příklady dobré praxe spojené s regionálním (a tedy i udržitelným) rozvojem. Akce jsou určeny především představitelům samospráv a jsou připravovány Kanceláří Svazu ve spolupráci s odborníky a zástupci samospráv, kteří se podílejí o své zkušenosti k dané oblasti.

Prvotní myšlenka na pořádání podobných webinářů je spojena s činností Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj, v jejímž rámci byla a jsou diskutována velmi zajímavá témata. Záměrem bylo otevřít tato témata i možnost sdílení zkušeností z praxe pro širší okruh zájemců. Vznikl tak nápad na Hodinku regionálního rozvoje SMO ČR, která by přinesla různorodá témata podle toho, jak nabývají na dů-

ležitosti nebo jak jsou diskutována mezi zástupci měst a obcí.

První z řady webinářů byl plánován na 16. března 2022 – zaměřen na aktuální informace o iniciativě Pakt starostů a primátorů pro klima a energii. Jedním z cílů je seznámit účastníky s aktuální výzvou Národního programu Životní prostředí, zaměřenou právě na financování aktivit

samospráv zapojených v této iniciativě. Webinář byl připravován ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí.

Druhou akcí je setkání 31. března 2022 – jedinečná příležitost k představení metodiky Voda ve městě, kterou zpracovalo Univerzitní centrum energeticky efektivních budov ČVUT ve spolupráci s Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Metodika je zaměřena speciálně na oblast hospodaření s dešťovou vodou v městských oblastech, seznamuje zástupce měst s kroky nutnými pro vytvoření fungujících opatření na veřejných prostranstvích a pomáhá nejen zorientovat se v této oblasti, ale přináší rovněž řadu příkladů z praxe a ukázek realizací.

Na webu Svazu v sekci Činnost → Udržitelný rozvoj najdete přímo záložku Hodinka regionálního rozvoje SMO ČR s aktuálními informacemi k plánovaným i proběhlým akcím.

*Ing. Barbora Láničková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

HODINKA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE SMO ČR

14.03.2022
Evropská investiční banka: možnost podpory investičních projektů pro větší města a aglomerace
SMO ČR připravuje společně s Evropskou investiční bankou (EIB) v úvodu března 2022 výzvu pro města a aglomerace, která budou podporovat projekty v oblasti městské infrastruktury.

04.03.2022
Webinář SMO ČR: Pakt starostů a primátorů aktualizován
SMO ČR připravuje společně s Evropskou investiční bankou (EIB) v úvodu března 2022 aktualizovanou výzvu pro města a aglomerace, která budou podporovat projekty v oblasti městské infrastruktury.

23.02.2022
Webinář: Hospodaření s dešťovou vodou v zastavěných oblastech
Webinář 31. března 2022 bude stručný, ale vzhledem k významu tématy SMO ČR a odborníků z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, který se zaměřuje na metodiku Voda ve městě, kterou zpracovalo Univerzitní centrum energeticky efektivních budov ČVUT ve spolupráci s Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Obecní web – dnes již základní komunikační kanál samosprávy

Obecní web patří k základním komunikačním kanálům každé samosprávy. Co by měl obsahovat, jsme se zeptali Ing. Ondřeje Červenky z firmy zabývající se tvorbou webových stránek pro obecní či městské úřady, školy nebo i zdravotnická zařízení.

Obecní web patří k základním komunikačním kanálům každé samosprávy. Co by měl všechno obsahovat?

Když nebereme v potaz věci, které jsou dané zákonem, jako je například elektronická úřední deska, vyhlášky apod., tak potom by měl každý web obsahovat například aktuality, kalendář událostí, často kladené dotazy nebo informace o obci. Těch věcí je opravdu mnoho, ale hodně záleží také na tom, jaké jsou potřeby uživatelů konkrétní samosprávy, jak se na webu chovají a na základě toho jim předkládat relevantní informace.

Měly by se webové stránky přizpůsobit chování uživatelů?

Jednoznačně. Dnes máme k dispozici nástroje k tomu, abychom mohli sledovat, sbírat a následně analyzovat data o tom, jak se návštěvníci na webu chovají. A na základě těchto dat jsme schopni upravit stránky tak, aby konkrétní informace našli uživatelé jednodušeji a rychleji.

Ankety patří k oblíbeným nástrojům zjišťování názorů občanů, doporučoval byste je používat často? Diskuzní fórum je také oblíbené, máte zkušenosti s jeho použitím a je vůbec pro vedení obce vhodné?

Je to dobrá forma komunikace mezi vedením obce či města a občany. Dá se tímto způsobem také získat velmi důležitá zpětná vazba. Ale zde bych se spíše přikláněl k tomu směřovat tyto diskuze či ankety na sociální síť, které jsou proto mnohem lépe připravené.

Doporučujete používat ilustrativní fotografie i k označení jednotlivých rubrik? Případně stylizované obrázky?

Určitě. Přehledné a intuitivní zobrazení je velmi důležité. Drtivá většina obecních či městských webů není příliš moderní, vzhledná a často bývá chaotická. Složitá struktura obsahu, špatná vizuální prezentace informací apod. Správné použití fotografií či ikon dopomáhá k lepší uživatelské zkušenosti a přehlednosti.

Takže vzhled webových stránek je důležitý?

Ano je. Vzhled a uživatelská přívětivost jsou velmi důležitým faktorem. Pokud budeme mít web, který bude mít kvalitní obsah, ale špatný design nebudou naši návštěvníci spokojeni a nebudou se vracet zpátky na stránky. Naopak pokud budeme mít kvalitní obsah, přehledný a moderní design, který bude navíc optimalizován na míru pro jednotlivá zařízení, tak máme vysokou pravděpodobnost, že získáme nové, spokojené návštěvníky a jejich návrat bude častější.

Drtivá většina obecních či městských webů si je velmi podobná. Totožný vzhled, totožná struktura, špatná optimalizace pro mobilní zařízení. Liší se pouze v barvách a fotografiích. Právě to chceme změnit. Věřím, že každá obec či město je unikátní, a proto si myslím, že by i jejich prezentace měla být unikátní. A pokud takový web pak navštívíte, určitě si ho zapamatujete.

Často bývá na obecním webu odkaz i na obecní fb. Máte k použití této sociální sítě nějaká doporučení?

Sociální sítě mají velký potenciál v tom, jak zaujmout a komunikovat s konkrétní skupinou lidí. Dnes má facebook téměř každý a tráví zde mnoho času. Proto je jednodušší oslovovat občany právě zde, kde se mohou

vyjádřit ke konkrétnímu tématu, zapojit se do diskuze nebo se podívat, co je nového.

Velký problém shledávám v tom, že obce mají problém dostat uživatele na webové stránky a často za to může špatná optimalizace pro telefony nebo zastaralý vzhled. V takovém případě nemá uživatel velkou motivaci se vracet, pokud nepotřebuje najít něco opravdu důležitého. Z tohoto důvodu mu může uniknout spousta novinek a událostí, neboť jednoduše na web nechodí. Proto je potřeba využívat více kanálů, které napomáhají k lepší informovanosti.

Máme zde aplikace do telefonů, které dokážou zasílat upozornění o tom, že se něco děje, což webové stránky nedokáží. Máme tu rozhlas či zpravodaj, který cílí spíše na starší generace. Se všemi těmito kanály se musí počítat a pracovat stejně kvalitně.

Nesmíme také zapomenout, že tyto kanály nejsou jen pro obyvatele, ale často je také mohou využívat například turisté nebo obyvatelé okolních obcí.

Za rozhovor děkuje Saša Kocková

Zobrazení kalendáře

málo přehledný vs. přehledný

Které stránky uživatelé navštěvují?

Stránka	Zobrazení stránek	Hodnota stránky
/	337	0,00 Kč
/kontakty	96	0,00 Kč
/aktuality	72	0,00 Kč
/uredni-deska	66	0,00 Kč
/uzemni-plan	40	0,00 Kč
/lekari	32	0,00 Kč
/uredni-deska/318-zap...stupitelstva-7-2-2022	26	0,00 Kč

Opravdu si zasloužíme nálepku „město s nejnižší kvalitou života“?

Orlová je bývalým hornickým městem. Nachází se mezi Ostravou a Karvinou, v blízkosti hranic s Polskou republikou. Je to město, které v minulosti bylo centrem obchodu, vzdělanosti a kultury. Město, které díky hornické činnosti prošlo obrovským rozmachem a následně se potýkalo s celou řadou problémů souvisejících s důsledky těžby uhlí a ve finále i s jejím ukončením.

Pryč jsou léta, kdy se do Orlové stěhovali lidé za práci v místních dolech a stavěla se nová sídliště s veškerou infrastrukturou. Dnes tam žijí lidé, kteří jsou v mnoha případech s poškozeným zdravím a bez práce. Historické jádro města v důsledku důlní činnosti zaniklo. Došlo ke zbourání více než tři tisíc budov a život se přesunul ze staré Orlové do nové části města Orlové-Lutyně, kde se v 70. až 80. letech budovala sídliště. Starousedlíci dnes vzpomínají na krásné město, které bývalo chloubou zdejšího regionu, a lidé, kteří se zde přistěhovali z jiných míst republiky či ze Slovenska, se cítí ošizeni. Našli tu sice nový domov, ale přišli o práci, která jim dala obživu, a nyní ji v tomto regionu hledají těžce. Taková je Orlová. Netradiční město s bohatou zelení, zajímavou historií a pohnutým osudem. Město, které v důsledku těžby uhlí málem zaniklo.

má daný index takovou váhu. Kdo a proč to tak určil? Váha indexů je pro hodnocení měst dost důležitá, stačilo by některé upravit a hned by se změnilo výsledné pořadí.

Celé hodnocení má kupříkladu jedinou otázku na kulturu, týkající se množství promítaných filmů na území obce vztažené na počet obyvatel, nebo počet promítaných filmů v dojezdové vzdálenosti 30 minut jízdy autem od radnice obce. Kdo je jediná kultura v obci? Kde jsou divadla, knihovna, výstavy, koncerty atd.? Hned tady jsou znevýhodněná města v pohraničí, alespoň ve směru k Polsku. Za hranicí se totiž nic nepočítá. Jako by v Polsku nic nebylo. Orlová má v dojezdové vzdálenosti do 30 minut od radnice asi 47 procent území v Polsku. Za třicet minut se dostaneme do Žor. Kolik je za hranicemi kin, bankomatů, restaurací, atd.?

Čtyřikrát byl zveřejněn žebříček tzv. **Kvality života v Česku**, který hodnotí 205 měst a Prahu. Pokaždé se Orlová umístila poslední. Je život v tomto moravskoslezském městě opravdu tak špatný? V čem je problém? Jak se na to dívá samotné vedení města či jeho občané?

Lidé se o tom, kde budou žít, rozhodují obvykle několikrát za život. Chtějí mít zdravý, materiálně plnohodnotný život v kulturním, společensky příznivém a bezpečném prostředí, které je profesionálně spravované. Cesta je žít tam, kde tyto

hodnoty jsou optimální, nebo požadovat zlepšení od stávající samosprávy. Chceme přispět k lepšímu rozhodování lidí o tom, kde se usadit. Rádi bychom, aby svým zastupitelům obce kladli lepší otázky z hlediska správy věcí veřejných a více se podíleli na rozvoji své obce, píší o tomto projektu na svých webových stránkách samotné Obce v datech, s. r. o. **Nicméně, neporovná se tady neporovnatelné?** Většina těch věcí v indexech nejde za samosprávou a do toho ještě vstupuje váha indexů. Nikde totiž není vysvětleno, proč

Druhou závažnější věcí je bezpečné město. Opět je v hodnocení jediná otázka na bezpečnost, a to Index dopravní nehodovosti. Kde je třeba Index bezpečnosti jako celek? To opravdu o bezpečném městě rozhoduje jeden index? Stačí jedna hromadná nehoda – a dané město se propadne. Proč tam není zohledněno více podobných indexů? Sami hodnotitelé uznávají, že mnoho indexů obce neovlivní. Proč potom tento index někdo vybral? Proč je těmto indexům dána znatelná váha v hodnocení

a u těch, co obce ovlivnit mohou, je váha většinou malá?

Zvláště zajímavý je Index průměrné délky života. Naděje dožití při narození u mužů a žen v obci. Stát nechal v našem regionu těžit uhlí. Logické, bylo tady ložisko. Nikdo se ale nedíval na kvalitu života zdejších lidí. Byl zde vybudován těžký průmysl, elektrárny, hutě apod. Lidé tu v práci potili krev, nehlédli na své zdraví. Vše bylo podáváno tak, že se děje ve vyšším zájmu. Jestliže v takovýchto podmínkách žijete po mnoho let, asi se to někde projeví. U horníků či hutníků to odneslo především zdraví. Je to nějak v anketě zohledněno? S tím je spojena i kvalita ovzduší, která má taktéž svůj vliv na délku života. Váha indexu je 10 % ze 100.

Zde je vhodné vysvětlit **systém váhy indexů**. Celková váha prvních čtyř indexů je 11,6%. Prakticky jen o něco málo více, než index průměrné délky života. Jen pro zajímavost, váha Indexu základních škol, která jde zcela na bedra měst a obcí, je jen 1,7%, podobně jako účast ve volbách.

Nelze se nezmínit o Indexu nezaměstnanosti – Průměrný podíl nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let registrovaných

na úřadu práce v dané obci, kterým nebrání objektivní překážka v přijetí do zaměstnání. Index nabídky pracovních míst na pracovním portále – Počet pracovních nabídek ve vzdálenosti do 30 km od radnice obce, nabízených na pracovních portálech a nabízených na pracovních portálech na území obce, vztažený na počet obyvatel. Index nabídky pracovních míst na úřadu práce – Počet pracovních pozic nabízených na ÚP ve vzdálenosti do 30 km od radnice obce a počet pracovních pozic nabízených na ÚP na území obce vztažený na počet obyvatel.

Anketa nijak nezohledňuje, že máme z celkového počtu nezaměstnaných dvacet procent lidí pobírajících rentu. Těmto lidem se nevyplatí pracovat, neboť každou přijatou práci se jim může v budoucnu snížit vyplácená renta. Jestli bychom odečetli tyto lidi, jsme na podobných číslech jako většina měst v Česku. O lidech, kteří nikdy pracovat nebudou, a stát to neumí řešit, zde psát nebudu. Stát to totiž ani nechce řešit. Je špatně, že je to připisováno k tíži města a ne státu. Všechny tři indexy jsou záležitostí státu. Ten dává firmám pobídky, stát je zodpovědný za politiku zaměstnanosti. Stát zřizuje úřady práce, které mají aktivně pracovat s nezaměstnanými. Proč tedy stát či dané minis-

terstvo dovolilo, že v minulém roce dostaly všechny kraje, včetně Prahy, stejnou sumu na tzv. veřejně prospěšné práce, bez ohledu na počet dlouhodobě nezaměstnaných? Proč to není spravedlivě rozděleno podle počtu nezaměstnaných? Anketa zde vlastně hodnotí práci státu.

Je nutné si také uvědomit, že v dalších letech na tom budeme v těchto parametrech ještě hůř. Stát, tedy vláda, rozhodla o urychleném zavření dolů bez patřičné přípravy. Bude ještě více lidí bez práce, protože nám chybí zaměstnavatelé, kteří by zaměstnali lidi z šachet a z firem, které pracují pro šachty. Bude ještě více rentistů... Vínkem není Karviná, Orlová, Havířov, ale stát. Celková váha indexů je 13,7%.

A tak se ptám: Je tato anketa opravdu objektivní? Hodnotí tato anketa práci samospráv? Nemělo by se spíše městům, která skončila na chvostu, nějakým způsobem pomoci? I kdybychom udělali cokoliv, z celé řady objektivních důvodů nemáme šanci svou pozici na chvostu zlepšit. Opravdu si zasloužíme nálepku „města s nejnižší kvalitou života“?

*Miroslav Chlubna
starosta města Orlové*

Dotace pro vlastníky nestátních lesů již jsou vypsaný

Dotace je zaměřena na podporu adaptace lesních ekosystémů na klimatickou změnu za období 2022 až 2026.

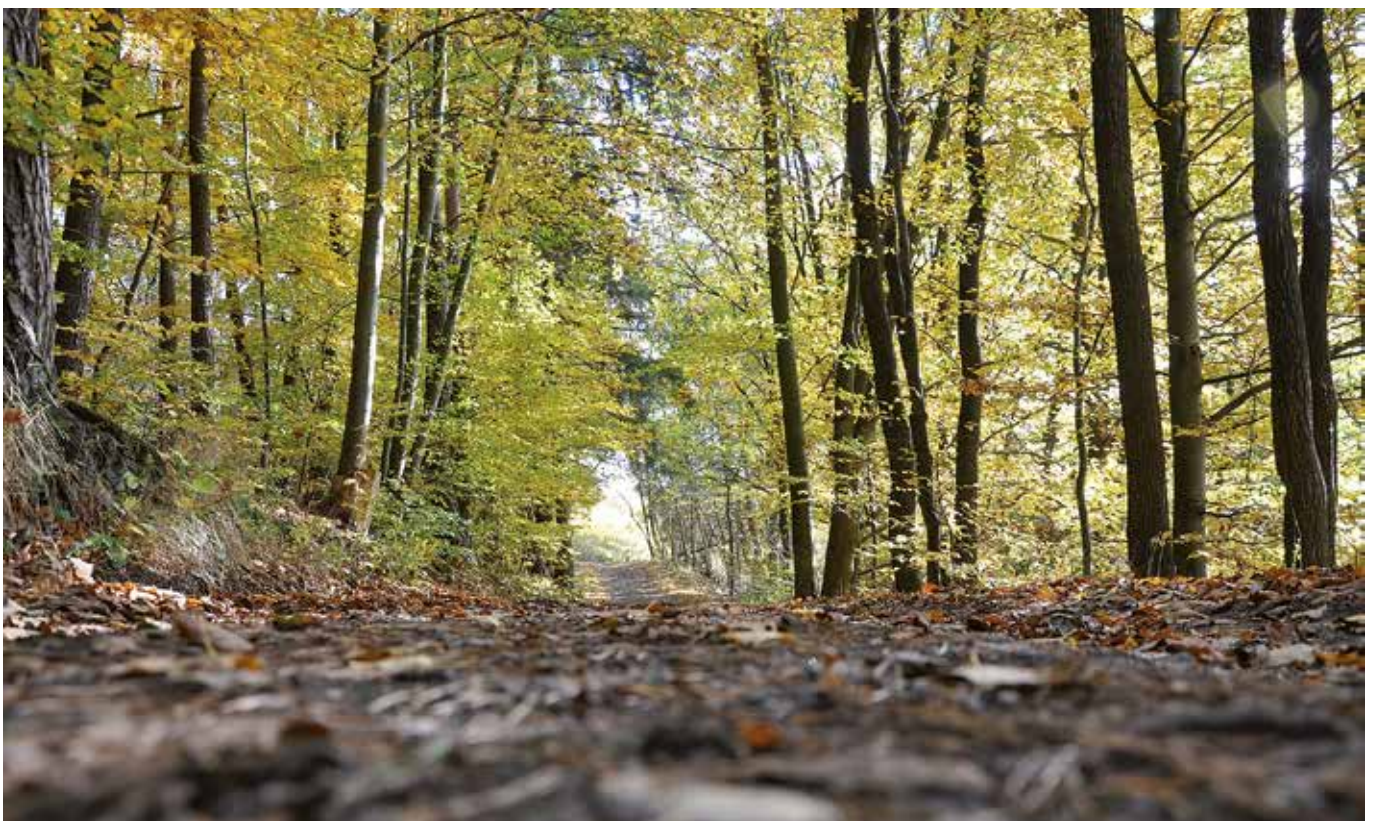
Ministerstvo zemědělství spustilo 3. února 2022 nový program pro vlastníky nestátních lesů na podporu adaptace lesních ekosystémů na klimatickou změnu za období 2022 až 2026. V případě zájmu o tento příspěvek je zapotřebí provést co nejdříve tzv. ohlášení vstupu do programu v modulu pro žadatele prostřednictvím webových stránek. Podpora se počítá za období od podání ohlášení k příslušnému krajskému úřadu do konce kalendářního roku, za který se přijímají žádosti. Příjem žádostí za rok 2022 bude probíhat již **od 1. března do 31. května 2023.**

Touto formou si můžete požádat o určitou formu plošné platby se sazbou finančního příspěvku, ten činí 4,22 Kč/ha/den. Ovšem pro získání příspěvku je žadatel povinen splnit současně řadu podmínek. Rámcově mezi ně patří:

- a) Požadavek menších holin z mýtní úmyslné těžby – průměrná velikost holiny do 0,5 ha v porostních skupinách v oblasti dubového a borového hospodářství, do 0,3 ha v ostatních porostních skupinách. Požadavek se neuplatňuje v případě clonné seče nebo jednotlivého výběru stromů. Požadavek se neuplatňuje také na plochy, kde bylo dříví soustředováno lanovkou. Při nesplnění požadavku je celá výměra LHC nebo lesní majetek v rámci zařizovacího obvodu (LHO) vyřazen na rok, za který se žádá o příspěvek.
- b) Požadavek druhově pestřejší obnovy lesního porostu – pro všechny vlastníky lesů bez rozdílu výměry (LHP i LHO). Požadavky na počet dřevin a procento zastoupení stanoví vzhledem k provedené obnovy. Při nesplnění požadavku je z poskytnutí příspěvku vyřazena předemtná porostní skupina do konce programu.
- c) Požadavek ponechání dřeva k zetlení – pro všechny vlastníky lesů bez rozdílu výměry (LHP i LHO) v porostech nad 60 let, kde byla provedena úmyslná nebo nahodilá těžba, platí požadavek na ponechání souší nebo celých ležících stromů v počtu odpovídajícím 3 ks na 1 hektar redukované plochy těžby. Při nesplnění požadavku je z poskytnutí příspěvku vyřazena předemtná porostní skupina do konce programu. Splnění se nepožaduje při nahodilé těžbě v případě lesních porostů se zastoupením smrku a borovice nad 20 % starších 60 let (rizikové z hlediska ochrany lesa).
- d) Požadavek využívání potenciálu přirozené obnovy – pro majetky s LHP, min. 10% z celkové plochy obnovy provedené v návaznosti na mýtní úmyslnou těžbu. Při nesplnění požadavku je celá výměra LHC vyřazena z poskytnutí finančního příspěvku na rok, za který se žádá o příspěvek.
- e) Požadavek šetrnějšího způsobu soustředování dříví – pokud byla v roce, za který se žádá o příspěvek, provedena těžba, musí být alespoň 10% objemu vytěženého dříví soustředováno šetrnými technologiemi. Platí pro majetky s LHP. Při nesplnění požadavku, je celá výměra LHC vyřazena z poskytnutí příspěvku na rok, za který se žádá o příspěvek.

Více informací zjistíte na webových stránkách Ministerstva zemědělství ČR, <https://eagri.cz/>.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Nový vyhledávač dotačních příležitostí

Ministerstvo pro místní rozvoj spouští v současné době nový vyhledávač dotačních příležitostí. Navštivte proto webové stránky ministerstva a zjistěte, kde lze čerpat finance na vaše projekty.

Jak jistě víte, Svaz měst a obcí dlouhodobě apeluje na zástupce vlády ČR v kontextu nepřehlednosti dotačních titulů. Kancelář Svazu vytváří dlouhé měsíce tlak na zástupce jednotlivých ministerstev s cílem zpřehlednit pro vás stávající i nové dotační možnosti. Sháníte-li proto finanční podporu z evropských struk-

turálních a investičních fondů pro svůj projekt, můžete využít tohoto nástroje. Vyhledávač dotačních příležitostí vám může pomoci vybrat vhodný program, ze

kterého lze na vaši investici čerpat finanční podporu a rovněž aktuální výzvy.

Pro vyhledávání vyberte vždy region, ve kterém se nacházíte, typ žadatele a téma, které vás zajímá. Po každém výběru klikněte na „Pokračovat“. Více informací naleznete na: www.dotaceeu.cz v rubrice Jak získat dotaci → Vyhledávač dotačních příležitostí.

Dovolujeme si upozornit, že vyhledávač dotačních příležitostí je pouze orientační a i nadále probíhá jeho další vývoj. V budoucnu bude obsahovat nejen výzvy z evropských strukturálních a investičních fondů, ale také například dotace vypisované v rámci Národního plánu obnovy. Podrobné informace o vybrané výzvě naleznete vždy na stránce programu, který ji vyhledává.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

ROZHOVOR S MINISTREM PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A MINISTREM PRO DIGITALIZACI IVANEM BARTOŠEM

Dotační výzvy MMR, jak budou vypadat?

Svaz měst a obcí a Česká tisková kancelář, která je poskytovatelem objektivních a všestranných informací, úzce spolupracují s cílem zajistit co nejširší informovanost. Svaz současně mnoho let průběžně kooperuje s Ministerstvem pro místní rozvoj, jež je pro členy Svazu a celkový regionální rozvoj podstatným partnerem. Výsledkem spolupráce jak s ČTK, tak MMR je i tento rozhovor s ministrem Bartošem. A čemu je rozhovor věnován? Jak jinak než financím, tedy dotačním pobídkám.

Vyhlášení prvních výzev, které zahájí proces čerpání evropských peněz v sedmi-letce 2021–2027, čeká ministr pro místní rozvoj a digitalizaci Ivan Bartoš. U kotlíkových dotací se tak má stát výrazně dříve, a to s ohledem na zářijový termín, do kterého musí nastat výměna kotlů. Během českého předsednictví EU ve druhé půli roku by nový šéf rezortu rád otevřel debatu o politice soudržnosti EU po roce 2028.

Za končící finanční období 2014–2020 bylo až dosud příjemcům v České republice proplaceno 480,9 miliard korun, což představuje 73 procent přidělené alokace. Touto skutečností se zabývala Rada pro fondy Evropské unie na pracovní úrovni, která projednala i stav přípravy nového období 2021–2027. Pane ministře, můžete uvést, k jakým závěrům dospěla?

Čerpání finančních prostředků z evropských fondů probíhá dobře. Naším hlav-

ním cílem je zaměřit se na 100% využití přidělené částky včetně prostředků navíc, které má Česká republika k dispozici na zvládnutí covidové krize a které směřují především do oblasti zdravotnictví. Přípravy nového programového období pokračují plynule bez velkých překážek a první výzvy v novém programovém období 2021–2027 se dají očekávat na jaře tohoto roku.

Lze definovat, do jaké oblasti šla největší část těchto prostředků?

Nejvíce finančních prostředků, i s ohledem na potřeby České republiky, bylo investováno do modernizace a výstavby železniční a silniční sítě, přes 75 miliard korun. V těsném závěsu, v součtu přes 70 miliard, následuje podpora projektů v regionech nejen v oblasti jejich konkurenceschopnosti, ale prostředky putují i na zkvalitňování veřejných služeb občanům. Přibližně 30 miliard korun z evropských

fondů podpořilo projekty pomáhající získat lidem lepší práci. Na podporu českého výzkumu byly investovány více než 44 miliardy.

Jaký je stav přípravy nového programového období 2021–2027, zejména pokud jde o Dohodu o partnerství a vyjednávání jednotlivých operačních programů?

Dohoda o partnerství byla v polovině prosince loňského roku oficiálně předložena Evropské komisi (EK) ke schválení. Před Vánoci byly do komise zaslány operační programy Jan Amos Komenský, Technická pomoc a Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Programy Zaměstnanost+, Doprava, Životní prostředí a Integrovaný regionální operační program následovaly v první polovině ledna tohoto roku. Zbývající dva programy – Rybářství a Spravedlivá transformace – budou zaslány do EK do dvou měsíců.

Jaké kroky budou nyní následovat?

Začne formální dialog s EK, čili Česko obdrží oficiální vyjádření EK k zasláným dokumentům a musí na něj adekvátně zareagovat. EK by měla schválit Dohodu o partnerství do čtyř měsíců od předložení, v případě programů činí lhůta pět měsíců. Vzhledem k tomu, že se ČR podařilo zásadní připomínky Komise vyřešit už v průběhu neformálního dialogu, předpokládáme, že proces schvalování dokumentů ze strany EK nebude nijak blokováno.

Kdy se dá očekávat schválení všech devíti operačních programů ze strany EK? Kdy budou první výzvy a na kom to záleží?

Schválení většiny operačních programů ze strany EU očekáváme na přelomu dubna a května 2022. První výzvy, které odstartují vlastní čerpání, budou většinou vyhlášeny v květnu a červnu. Nicméně například v oblasti kotlíkových dotací je třeba tento proces uspíšit vzhledem k termínu, do kterého musí nastat výměna kotlů z důvodu legislativy. Ten byl stanoven na září 2022.

Jaká jednání v Bruselu Vás v nejbližší době čekají a ke kterému z výše popsaných bodů to bude?

Rád bych se chtěl brzy setkat s paní komisařkou Elisou Ferreirovou, která je zodpovědná za politiku soudržnosti, a samozřejmě se budeme věnovat tématu fondů EU v České republice. Rád bych ji seznámil s našimi plány v rámci předsednictví ČR v Radě EU.

Jaká je představa o komunikaci politiky soudržnosti v době českého předsednictví? Jaké má Česko v tomto směru ambice a jakou roli by mělo v této debatě sehrát Ministerstvo pro místní rozvoj coby Národní orgán koordinace procesu čerpání?

Politika soudržnosti představuje pro Českou republiku jednu z největších výhod, které jí členství v EU nabízí, proto bychom chtěli prezentovat politiku soudržnosti ja-

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

ko moderní, nezastupitelný a dvaceti lety osvědčený nástroj, který pomáhá rozvoji všech regionů. Jako národní koordinátor v této oblasti máme ambici otevřít debatu o budoucnosti a dalším směřování politiky soudržnosti po roce 2028, a to i v kontextu nových výzev, jakými jsou klimatická a digitální transformace. Naším cílem je určit hlavní směr dalších debat o formování této politiky v budoucnu.

Kde vidíte Vy sám hlavní priority v čerpání evropských peněz, k jakým cílům by se měla ČR s pomocí evropských fondů dostat?

Rád bych, aby díky fondům vzkvétaly všechny naše regiony a nastalo zkvalitnění podmínek života i v menších městech a obcích, nejen v přirozených centrech. Osobně vnímám kromě digitalizace jako zásadní téma transparentnost rozdělování dotací. Zde jsme již s kolegy předložili parlamentu novelu zákona o střetu zájmů,

která doufám vnese jasnější návod pro úřady přidávající dotace.

Budete nějak zasahovat do zavedené struktury aparátu pro fondy EU na vašem rezortu?

Personální politika není na pořadu dne a rozhodně bych ji neřešil přes rozhovory v médiích. Přiznám však, že bych na některé oblasti, kde i třeba ministerstvo samo realizuje projekt z evropských peněz, potřeboval více lidí. Máme před sebou největší projekt digitalizace stavebního řízení a nemáme ani prostor pro navýšení lidí, ani možnosti zaplatit potřebné oborové odborníky či specialisty na IT, kteří by na tom pracovali, jak se říká, „v domě“. Klasická tabulková místa neumožňují nabrat potřebné lidi. Dosavadní řešení outsourcingu je naprosto nevhodné a mnohokrát dražší. Snažím se tedy vymyslet cestu, jak tým rozšířit, a jak zaplatit know-how, které bude ministerstvo stabilně potřebovat. Ostatně to je jeden ze zásadních problémů státní správy. I to se pokusíme do budoucna změnit. IT odborníky, architektky či projektové manažery bude státní správa potřebovat. Lze si je sice postupně „vychovat“, a mnohdy ve strukturách jsou, ale je jich málo. Já bych byl raději, kdybychom je dokázali poptat, přilákat a zaplatit.

Pane ministře, mnohokrát děkujeme za rozhovor a přejeme hodně zdaru v další činnosti.

*Igor Záruba, ČTK
ve spolupráci s Alenou Klimtovou
z Legislativní a právní sekce Svazu*

- Možnost členských obcí využití služeb až pětkrát ročně zdarma
- Více než 3000 aktuálních právních rad
- Využívá již více než 3000 obcí
- Každá členská obec Svazu má přístupy až pro 11 osob
- Automatické dokumenty – systém chytrých vzorů
- www.poradnaproobce.cz

Kupní smlouva na nemovitost – některé praktické situace

Ke kupním smlouvám týkajícím se převodu nemovitostí, ať již z či do majetku obce, bylo napsáno mnohé, a to jak z pohledu občanského zákoníku, tak z pohledu zákona o obcích a povinnostech, které obcím tento zákon ukládá. V tomto krátkém článku bych se proto chtěl zaměřit spíše na některé konkrétní otázky a situace, které obce často v souvislosti s převody nemovitých věcí řeší.

Každá kupní smlouva týkající se převodu nemovité věci musí obsahovat označení smluvních stran, označení předmětu koupě, projevy vůle smluvních stran prodat, resp. koupit předmět koupě, a ujednání o ceně. Kupní smlouvy mohou obsahovat dále různá vedlejší ujednání, součástí smlouvy může být zřízení věcných práv k převáděným nemovitostem a podobně. Sepsání jednoduché kupní smlouvy nedělá obcím potíže, zvláště, mají-li k dispozici kvalitní vzory. Pokud jde o smluvní strany, lze snad jen připomenout, že je-li na jedné straně více účastníků – zejména na straně kupujících, je třeba uvést, jak velký ideální podíl který z kupujících nabývá, popř. že kupující nabývají nemovitost do společného jmění manželů.

K předmětu koupě – stavba bude od nabytí účinnosti současného občanského zákoníku převáděna zpravidla jako součást pozemku, předmětem převodu bude tedy pozemek, jehož součástí je stavba, ale nemusí tomu tak být vždy. Bohužel i v tomto neprávnicki sepsující kupní smlouvy stále chybují. Jednak z historických důvodů může být vlastník pozemku a vlastník stavby rozdílný, a stavba se tak součástí pozemku nestala, a jednak některé stavby součástí pozemku nejsou – typicky liniové stavby. Zajímavým případem jsou pozemní komunikace, zejména účelové komunikace, jejichž status jako samostatných nemovitých věcí byl nejasný, a i po nabytí účinnosti současného občanského zákoníku se měnil. V současnosti platí, že samostatnou nemovitou věcí je komunikace, která je liniovou stavbou, tj. jde o stavbu zasahující zpravidla více pozemků (ne jen např. vjezd k domu) a lze rozlišit, kde „končí pozemek“ a začíná stavba – těleso komunikace (asfaltové či betonové). Samostatnou věcí není např. cesta tvořená uvalcovaným štěrkem apod.

Co se týče způsobu úhrady kupní ceny, zdá se, že druhá smluvní strana je zpravidla ochotna akceptovat, že obec je seriózním smluvním partnerem, a souhlasí s tím, že, je-li obec prodávajícím, uhradí kupující kupní cenu před podáním návrhu na vklad (obec by pak měla např. uschovat vyhotovení kupní smlouvy s ověřenými podpisy a návrh na vklad podat po té, co jí bude zaplacená kupní cena), a naopak, je-li obec kupujícím, souhlasí prodávajícím s tím, že kupující uhradí kupní cenu po té, co se stane vlastníkem předmětu převodu a na listu vlastnictví nebudou zapsány žádné právní vady.

Prodává-li obec stavební parcelu, často se může setkat s tím, že kupující financuje koupi prostřednictvím hypotečního úvěru. Pak je třeba dodržet podmínky úvěrující banky, které se mohou týkat např. i požadavku na placení prostřednictvím úschovy. Dalším požadavkem banky, nemá-li kupující jinou vhodnou zástavu, může být předchozí zřízení zástavního práva na převáděném pozemku ve prospěch banky. Obce by při tom neměly zapomínat, že rozhodnutí o zastavení nemovité věci ve vlastnictví obce patří mezi vyhrazené pravomoci zastupitelstva.

Obce často řeší také situace, kdy mají v úmyslu prodat stavební parcelu tomu, kdo na ní do určité doby postaví rodinný dům a po nějakou dobu v něm on či členové jeho rodiny budou bydlet. Tedy chtějí se vyhnout tomu, aby parcelu koupil obchodník, který ji obratem prodá draž. To lze ošetřit více způsoby a jejich kombinacemi. Jednou z variant může být například nejprve zřízení práva stavby a uzavření smlouvy o smlouvě budoucí kupní na pozemek, s tím, že samotná kupní smlouva bude uzavřena až po splnění obcí stanovených podmínek. Další možnosti mohou spočívat zejména ve zřízení věcných práv k pozemku ve prospěch ob-

ce – např. práva zpětné koupě, předkupního práva, popř. i zákazu zcizení a zatížení na určitou dobu, popř. také v ujednáních o smluvních pokutách či doplatku ke kupní ceně při nesplnění obcí stanovených podmínek. Právě (některá) věcná práva zatěžující pozemek mohou ale učinit pozemek nepoužitelným jako zástava pro banku, pokud kupující koupí financuje prostřednictvím úvěru. Toto je třeba vždy v konkrétním případě předem prověřit, (byť je to starostí spíše kupujících), chce-li obec umožnit kupujícím financování koupě prostřednictvím (hypotečního) úvěru s pozemkem jako zástavou.

Obdobné, ale ještě daleko složitější, smluvní podmínky pak bývají sjednávány ve smlouvách mezi obcemi a developery, kteří od obce kupují pozemky k rozparcelování, zasítování a zastavení. V těchto případech jde již spíše o kombinaci smlouvy kupní a plánovací, popř. o konglomerát více na sebe navázaných smluv. Pro tyto složité smluvní vztahy z povahy věci žádný univerzální smluvní vzor existovat nemůže, a obce a města, která nedisponují vlastním silným právním zázemím, by se měly obrátit na specializovanou advokátní kancelář, neboť nekvalitně sepsané smlouvy mohou obce nejen citelně finančně poškodit, ale při krachu developerského projektu mohou na dlouhá léta negativně poznamenat území obce.

Praktických otázek spojených s problematikou uzavírání nejen kupních smluv by se našla celá řada. Některé otázky, položené v rámci Poradny pro obce, uvádíme k případnému využití nebo inspiraci na následující straně. V rámci Poradny pro obce lze rovněž využít vzory automatických dokumentů – k dispozici je např. i vzor kupní smlouvy na prodej pozemku.

Mgr. Viktor Kalabza

Vybrané dotazy

■ **Jak postupovat při uzavírání kupní smlouvy na pozemek, kdy starosta zastupující obec navenek (tedy obvykle činící právní jednání za obec) je současně jako soukromá osoba druhou stranou smlouvy (prodávajícím)? Může starosta za této situace podepsat za obec tuto smlouvu?**

Pokud byla kupní smlouva schválena příslušným orgánem obce, tak je tato situace možná a žádnému právnímu předpisu neodporuje, neboť zde došlo k rozhodnutí příslušného orgánu (v případě prodeje pozemku zastupitelstva obce) a starosta pouze projevuje jeho vůli navenek. Starosta musí hájit zájmy obce a postupovat s péčí řádného hospodáře. Byť je podpis kupní smlouvy starostou v dané situaci přípustný, situaci je možné řešit tak, že smlouva bude podepsána místostarostou obce, kterého k tomu pověří zastupitelstvo obce. Teoreticky je možné, aby podpisem smlouvy zastupitelstvo obce pověřilo i kteréhokoliv zastupitele obce.

■ **Je nutné, aby zastupitelstvo obce schválilo jak odkup pozemku, tak i znění kupní smlouvy?**

Zákon stanovuje, že o nabytí či převodu nemovitých věcí rozhoduje zastupitelstvo obce. Pokud by takové rozhodnutí nebylo zastupitelstvem učiněno, byla by následně uzavřená smlouva od počátku absolutně neplatná.

Zastupitelstvo obce může určit veškerý obsah smlouvy již při schvalování nabytí či převodu tím, že schválí její návrh. Je však možné, aby zastupitelstvo obce neschvalovalo celý obsah smlouvy, ale schválilo pouze podstatné náležitosti smlouvy. Určení ostatních podmínek (obsahu smlouvy) je pak možné považovat za tzv. zbytkovou pravomoc rady obce, kterou může rada přenést na starostu či obecní úřad. V obcích bez rady náleží tato pravomoc starostovi. Judikaturou je rovněž dovozeno, že dotořit smlouvu může osoba, která za obec smlouvu uzavírá (tj. zpravidla starosta). Je tedy možné, aby zastupitelstvo obce schválilo podstatné náležitosti smlouvy a následně starosta obce na základě těchto schválených podstatných náležitostí smlouvu vytvořil a uzavřel.

V případě prodeje či odkupu nemovitosti je nezbytné, aby součástí usnesení zastupitelstva bylo určení druhé smluvní strany (dostatečně určité označení osoby, s níž má

být uzavřena smlouva), určení předmětu prodeje (např. označení nemovitosti v souladu s katastrálním zákonem) a určení kupní (prodejní) ceny.

■ **Za kolik dnů může obec uzavřít kupní smlouvu na pozemek od projednání v zastupitelstvu obce?**

K uzavření smlouvy může dojít ihned po přijetí usnesení, které uzavření předmětné smlouvy schvaluje. Jakmile tedy např. zastupitelstvo obce schválí uzavření kupní smlouvy na obecní pozemek, tak ihned po přijetí schvalujícího usnesení zastupitelstva obce může dojít k uzavření kupní smlouvy. Není tedy nutné čekat např. na vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva obce či na jakékoli další okolnosti (samozřejmě pokud nejsou předmětným usnesením výslovně předpokládány).

■ **Je možné zřídit k nemovitostem ve vlastnictví obce zástavní právo? Zástavní právo by bylo zřizováno v souvislosti s úvěrem kupujícího, pomocí kterého by kupující získal prostředky na uhrazení kupní ceny.**

Zřídit zástavní právo k majetku obce (k obecním nemovitostem) možné je, nicméně takový krok je třeba pečlivě a odpovědně uvážit, protože může mít pro obec z majetkového hlediska závažné následky. Zákon o obcích v ustanovení § 38 odst. 3 pod sankcí absolutní neplatnosti zakazuje obcím až na stanovené výjimky ručit za závazky fyzických a právnických osob. Termín ručení je ovšem vzhledem k principu jednotnosti a bezrozpornosti právního řádu jako celku nutné vnímat striktně jako specifický institut zajištění dluhu a nelze jej rozšiřovat na jiné zajišťovací nástroje, jako je např. zřízení zástavního práva nebo zajišťovací převod práva.

S ohledem na uvedené platí, že zastavení obecního majetku obecně nic nebrání, je ale třeba vždy pamatovat na to, že pokud by dlužník, v jehož prospěch je zástavní právo zřízeno, své závazky neplnil, jeho věřitel by se uspokojil na předmětu zástavy ve vlastnictví obce. Je tudíž žádoucí, aby vznik zástavního práva byl ze strany obce vhodně právně ošetřen tak, aby případná rizika byla co možná nejvíce eliminována. Na druhou stranu je ovšem třeba konstatovat, že zřizování zástavního práva ještě před převodem vlastnictví v souvislosti

Mgr. Viktor Kalabza

Bohaté zkušenosti získal při spolupráci na projektech Svazu, kde se věnoval právnímu poradenství obcím ve všech oblastech práva, které se dotýkají fungování místních samospráv, od nakládání s obecním majetkem až po správní řízení vedená v přenesené působnosti. V advokátní kanceláři se zaměřuje zejména na soukromé právo – sepsování a revizi smluvní dokumentace včetně přípravy smluv k veřejným zakázkám, vymáhání pohledávek a dále na právo obchodních korporací. Klientům z řad měst a obcí poskytuje, s ohledem na svou dřívější praxi, též poradenství v oblastech práva na informace, zákona o obcích, pracovního práva, stavebního práva a dalších, ať již formou konzultací či rozsáhlejších odborných stanovisek. Zvláštní zálibou, a vzhledem k rychlému technologickému rozvoji i určitou výzvou, je pak pro něho právo duševního vlastnictví.

Viktor Kalabza se jako advokát řídí tím, že je důležité nejen dobře se orientovat v džungli právních předpisů, ale stejně tak důležité je zachovat si při tom nadhled a zdravý rozum.

s čerpáním úvěru (hypotéky) kupujícího je v praxi běžné, a vzhledem k tomu, že původnímu vlastníkovi předmětu převodu kupní cenu hradí zpravidla poskytovatel úvěru, riziko je v takovém případě na straně obce spíše minimální.

Dodáváme, že rozhodnutí o zastavení nemovitých věcí musí být s ohledem na ustanovení § 85 písm. k) zákona o obcích bezvýhradně schváleno zastupitelstvem obce.

*odpovědi na dotazy zpracovala
KVB advokátní kancelář*

Legislativa pod lupou

V našem třetím vydání v roce 2022 bychom se rádi stručně a věcně zaměřili na dva právní předpisy, které jsou směřovány ku prospěchu územních samosprávných celků. Oba právní předpisy jsou z dílny Zastupitelstva hl. m. Prahy. První se dotýká novely živnostenského zákona a druhý má zacíleno na novelu zákona o majetku státu. Pokusíme se stručně osvětlit, co je jejich obsahem a jaký dopad na obce a města je zamýšlen.

Živnostenský zákon cílí na sdílené ubytování

Pod sněmovním tiskem č. 41 je evidován návrh novely živnostenského zákona. Jak je již výše uvedeno, návrh je zpracován Zastupitelstvem hl. m. Prahy (dále jen „ZHMP“) a Poslanecké sněmovně byl předložen v listopadu loňského roku. Vláda k návrhu přijala v půlce prosince 2021 neutrální stanovisko. Poté byl návrh přikázán k projednání Hospodářskému výboru a první čtení bylo zahájeno koncem ledna letošního roku. Následně bylo projednávání odročeno a bylo zařazeno na pořad 9. schůze, jež začala 15. 2. 2022 a je dle programu 52. bodem, ke dni sepsání tohoto textu ještě neprojednaným. Toliko k procesní otázce.

A nyní k tomu, co je obsahem tohoto návrhu. Pro přesné vysvětlení jsme čerpali z důvodové zprávy k tomuto zákonu. Živnostenský zákon upravuje podmínky živnostenského podnikání, kontrolu jejich dodržování a vymezuje činnosti, jež jsou živnostmi včetně činností, které živnostmi nejsou. V § 18 živnostenského zákona jsou obce zmocněny k vydání tržního řádu. A na toto ustanovení je navrhována návaznost v nově formulovaném ustanovení označeném § 18a, které by obce zmocňovalo k vydání *nařízení regulujícího ubytovací služby dle oboru č. 55 – ubytovací služby - přílohy č. 4 živnostenského zákona*. Ubytovací služba je mnohdy úzce spojená s hostinskou činností, neboť ubytovací služby lze poskytovat na základě živnostenského oprávnění pro živnost ohlašovací řemeslnou s předmětem podnikání hostinská činnost.

Cíl navrhované změny živnostenského zákona

Novelizace nemá za ambici jakkoliv zasahovat do otázky nastavení hostinské činnosti ani ubytovacích služeb v ubytovacích zařízeních, ale cílí na možnost stanovení podmínek pro ubytování v domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci, pro které, na rozdíl od jiných ubytovacích zařízení, žádné podmínky v dosavadní právní úpravě stanoveny nejsou. Poslední leta jednoznačně ukázala

rozmach tohoto způsobu ubytování, jež je mnohdy zprostředkováváno prostřednictvím jak tuzemských, ale i zahraničních elektronických platforem. Původní záměr využití dočasně volného ubytování však záhy překročil hranice výnosného oboru podnikatelské činnosti, jež bez pochyb směřuje na využití mlhavé hranice mezi pronájmem a ubytováním a současně užívá možností elektronických platforem nabízejících zprostředkovatelské služby.

Co živností není

K uvedenému má návaznost § 3 odst. 3 písm. ah) živnostenského zákona, jenž definuje, co není živností, a rozvádí, že *živností není* pronájem nemovitostí, bytů, nebytových prostor z toho důvodu, že se nejedná o podnikatelskou činnost, ale o výkon vlastnického práva. Jinými slovy se jedná o pronájem těchto entit realizovaný jejich vlastníkem.

Dosavadní způsoby ubytování

Pro ujasnění lze shrnout, že za stávajícího legislativního nastavení koexistují dva způsoby ubytování. Prvním je *poskytování ubytovacích služeb* dle živnostenského zákona (bez ohledu, zda v rámci hostinské činnosti či jen ubytovacích služeb). Tito podnikatelé poskytují své služby dle přísných hygienických, bezpečnostních a dalších podmínek, jejich příjmy jsou zdaněny a jejich činnost podléhá kontrole.

Druhým způsobem je pak *poskytování ubytovacích služeb v rámci poskytnutí krátkodobého pronájmu skrze internetové platformy*, jichž se sice ve výsledku dotýkají shodné právní předpisy jako skupiny předchozí, avšak díky anonymitě získané v elektronickém prostředí je u nich možnost veřejnoprávní kontroly prakticky nulová.

Základní okruhy problémů

Navrhovatelé této novely definovali základní okruhy problémů, jež vznikají díky tzv. sdílenému ubytování. Jedná se o snížení dostupnosti bydlení pro občany, dopady na obecní i státní pokladny (viz problematika výběru místních poplatků, jejich neplacení, neplnění daňových povinností), nerovné podmínky či nekalá soutěž ve vztahu k hotelovému průmyslu, změna charakteru obytných zón určených tradičně pro dlouhodobé ubytování (vyprázdněná centra měst od stálých obyvatel, fluktuace osob a další) a bezpečnostní riziko (nevidované provozovny, riziko zneužití osobami páchajícími trestnou činností atd.).

Změna zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu

Dlužno dodat, že ZHMP iniciovalo i vládní návrh zákona, jenž měnil zákon o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, jež byl publikován pod č. 189/2020 Sb. a nabyl účinnosti 24. 4. 2020.

Tato nová právní úprava zavádí *povinnost zprostředkovatele na výzvu živnostenského úřadu sdělit nejen informace o objemu služeb, ale především data poskytovatelů služeb se stanovenými náležitostmi*, tedy umožňující identifikaci osoby, která mj. ubytování poskytuje. Pokud nejsou zprostředkovatelem údaje ve stanovené lhůtě sděleny, dopouští se přestupku. Přínosné je i stanovení možnosti, aby živnostenské úřady získané informace poskytl i dalším orgánům vykonávajícím veřejnou moc, tedy správním orgánům, soudům, hygienickým stanicím a dalším. Přijetí tohoto návrhu tak zaplnilo jednu z hlavních mezer dosavadní právní úpravy ve vztahu ke zprostředkovatelům ubytování.

Co novela přináší

Návrh evidovaný jako sněmovní tisk č. 41 tak *zmocňuje obce k vydání nařízení a tam, kde to bude považováno za potřebné, bude umožněno omezit krátkodobé ubytování na určitý časový úsek a stanovit podmínky, za kterých bude možné takovou službu, zejména v bytových domech, poskytovat.*

Je třeba upozornit, že navrhovatelé nemají za cíl celoplošně omezit poskytované služby, ale docílit toho, aby byty a často i celé bytové domy sloužily k tomu, k čemu mají – k bydlení, nikoliv jako hotely, ubytovny či pensiony.

Vláda ve svém *neutrálním stanovisku* akcentovala ve vztahu k návrhu v několika bodech otázky, jež navrhla zodpovědět, a to jak ve vztahu k ústavní konformitě tohoto návrhu, k dopadu na poskytování krátkodobého ubytování prostřednictvím mobilních platform a dalších.

O dalším průběhu projednávání tohoto návrhu budeme informovat, nicméně bez pochyb jej lze vnímat jako velice pozitivní pro řadu měst a obcí a cílící na velice problematickou oblast.

Zákon o majetku státu a přednostní práva měst a obcí?

Druhým legislativním návrhem z pera ZHMP je novela zákona o majetku státu. Ta byla shodně předložena v polovině loňského prosince a byla zaznamenána jako sněmovní tisk č. 108. Vláda v druhé polovině prosince roku 2021 k návrhu předložila nesouhlasné stanovisko. Návrh byl předložen Rozpočtovému výboru jako výboru ga-

rančnímu a byl zařazen shodně na pořad 9. schůze jako 59. bod programu.

Cíl návrhu

Cílem navrženého zákona je *posílit postavení územních samosprávných celků při nabytí majetku státu* s tím, aby územní samosprávné celky měly reálnou možnost získat do svého vlastnictví od státu nemovité věci, které jsou na jejich území a jež současně potřebují pro plnění svých funkcí. Příkladem se jedná o výstavbu dopravní infrastruktury, škol, sociálních zařízení, objekty občanské vybavenosti či sociálního bydlení atd.

Dosavadní právní úprava a definování problému

Dosavadně je legislativně nakládání s nepotřebným majetkem státu nastaveno tak, že tento majetek může být převeden *ve prospěch právnických a fyzických osob po-*

té, co neprojeví o tento majetek zájem jiná organizační složka státu. Není tedy zohledněn aspekt toho, že by daný nemovitý majetek mohl být potřebný pro plnění veřejného zájmu územního samosprávného celku. Z toho plyne, že pokud chce územní samosprávný celek nabýt přebytečný majetek státu a nenaplní podmínky pro bezúplatný převod, je ve stejném postavení jako ostatní právnické a fyzické osoby, jež

díl od něj omezeny zákonou regulací jejich hospodaření a rozhodování.

Lze i zmínit, že například při provádění veřejné dražby takového majetku jsou jednoznačně územní samosprávné celky už z podstaty fungování veřejné dražby diskriminovány.

Navrhovaná změna právní úpravy

Novela si tedy klade za cíl prvně upravit jednoznačnými pravidly, jež budou mít formu zákona, hospodaření s majetkem státu, a za druhé právní úpravu nastavit tak, aby prodej majetku státu byl transparentní a umožňoval využít nepotřebný majetek státu i nadále v souladu s veřejným zájmem a pro plnění úkolů územních

samosprávných celků. Navrhovatelé mj. upozorňují na to, že v důsledku nastavení jasných pravidel se dostaly v některých případech klíčové pozemky na území daného územního samosprávného celku do rukou spekulantů a rozvoj daného území tím byl podstatně ztížen. A nyní k tomu, co je konkrétně navrhováno. Součástí novely je návrh zřídit *zákonné předkupní právo (jako věcné právo) pro územní samosprávné celky k hmotným nemovitým věcem, které se nacházejí v jejich území.* Díky tomu by pak stát v případě, že by se rozhodl pro prodej takových nemovitostí, byl povinen je nabídnout příslušnému územnímu samosprávnému celku k odkoupení. Územní samosprávný celek by pak měl *6 měsíců* na to, aby se rozhodl, zda této možnosti využije. Pokud jej využije, úplatný převod by se realizoval za kupní cenu stanovenou znaleckým posudkem. Pro vyřešení případných nejasností je současně upraven i proces vyjednávání obsahu smlouvy a postup pro případ nesouhlasu státu s kupní cenou. A jistě se vám nabízí otázka, co se stane, když stát toto předkupní právo poruší. Návrh myslí i na tuto variantu a je nastaven tak, že *v případě porušení zákonného předkupního práva* by převod státem na jinou třetí osobu byl považován za provedený v rozporu se zákonem a taková právní jednání spojená s tímto převodem na jinou osobu by byla neplatná.

Státní podniky

Nicméně se nám nabízí ještě jedna možnost, a to případ státních podniků. U nich je navrhováno, aby *i státní podniky měly povinnost převést nepotřebnou nemovitou věc do vlastnictví územního samosprávného celku, v jehož katastrálním území se věc nachází, pokud daný územní samosprávný celek o tuto věc projeví zájem.* Teprve tehdy, pokud takový zájem projev není, může s ním státní podnik naložit jinak. Tím se dostane územnímu samosprávnému celku obdobného postavení jako organizační složka státu či jiné státní organizace.

Oba navrhované právní předpisy mají velice dobré ambice pomoci obcím a městům. Další legislativní proces s nimi spojený budeme sledovat a nadále budeme přinášet podstatné informace. A byť dnešní díl „lupy“ je poněkud méně zábavný, určitě vám přináší podstatné informace o tom, co je připravováno a co se chystá.

za Legislativní a právní sekci
Mgr. Alena Klimtová

Připomínkujeme

V lednu a únoru jsme připomínkovali především:

Návrh vyhlášky o pěstování a zpracování rostlin konopí pro léčebné použití

Předkládá Ministerstvo zdravotnictví, za Svaz připomínkuje Claudia Varhol

Vyhláška stanovuje správnou pěstitelskou praxi pro pěstování rostlin konopí pro léčebné použití, pravidla pro bezpečné skladování, kamerový systém a další bezpečnostní opatření pro zabezpečení pěstírny pro konopí pro léčebné použití. Dále pak stanoví způsob a rozsah protokolování a evidence činností souvisejících s pěstováním, sklizní a zpracováním konopí pro léčebné použití a zneškodňování rostlinného odpadu. Svaz uplatnil připomínku, která se týká zabezpečení pěstírny nepřetržitou ostrahou komplexu s tím, že se jedná o nepřiměřené nároky na zajištění zabezpečení pěstování, které zvyšují celkové náklady na provoz komplexu o stovky tisíc korun ročně. Tento požadavek přesahuje rámec vyhlášky a narušuje tak svobodu podnikání pěstitele, proto Svaz navrhl ustanovení zrušit.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, za Svaz připomínkuje Claudia Varhol

Cílem návrhu je upravit (zvýšit) současné maximální výše úhrad za poskytování sociálních služeb, a to v reakci na zvýšení nákladů na sociální služby z důvodů inflace. Svaz požadoval navýšení navržených částek a uplatnění navýšení i u dalších služeb, u nichž nebylo navýšení navrhováno.

Návrh nařízení vlády o vymezení rozvoje podporovaných zdrojů energie

Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, za Svaz připomínkuje Ivona Mottlová

Svaz nebyl zařazen mezi povinná připomínková místa, přesto uplatnil k nařízení zásadní připomínku, neboť nařízení vlády nepočítá pro roky 2022–2024 s provozní podporou elektřiny vyrobené využitím energie sluneční. Svaz navrhl zařazení provozní podpory rovněž pro zdroje vyrábějící elektřinu využitím energie slunečního záření.

Návrh Plánu legislativních prací vlády na rok 2022

Předkládá Úřad vlády, za Svaz připomínkuje Ivona Mottlová

Do návrhů Plánu a Výhledu byly promítnuty legislativní úkoly, které vyplývají z Programového prohlášení vlády a z Koaliční smlouvy, úkoly vyplývající z legislativních závazků České republiky k Evropské unii, jakož i legislativní úkoly vyplývající z vlastních potřeb příslušných orgánů. Svaz upozornil na absenci novel řady právních předpisů a požádal o jejich zařazení do Plánu či Výhledu. Svaz zejména požadoval doplnění novely zákona o obcích upravující společenství obcí, distanční jednání a automatickou valorizaci odměn zastupitelů. Rovněž upozornil na nutnost doplnit cíle zákona č. 106/1999 Sb. o výslovnou úpravu možnosti odmítnutí tzv. šikanózních návrhů a požádal o doplnění návrhu na prodloužení volebního období zastupitelů obcí a měst.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí:

- Návrh zákona, kterým se zrušuje zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Co nového ve Sbírce zákonů – leden a únor 2022

- **Nález Ústavního soudu 14/2022 Sb., ze dne 7. prosince 2021 sp. zn. Pl. ÚS 1/20 ve věci návrhu na zrušení části zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, v přechodných ustanoveních čl. II zákona č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů**

Skupina 53 senátorů Senátu Parlamentu České republiky navrhla Ústavnímu soudu,

aby zrušil část zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a to v rámci jeho přechodných ustanovení čl. II zákona č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen „zákon č. 363/2019 Sb.“ nebo „novela“) ve slovech bodu 1 „a zároveň nedočerpal k tomuto datu celkovou částku rodičovského příspěvku na toto dítě či děti ve výši podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“, jakož i celý bod 2 těchto ustanovení. Napadené znění zákona je tedy součástí přechodných ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen „zákon o státní sociální podpoře“), publikované pod č. 363/2019 Sb., jejímž jádrem je zvýšení celkové částky rodičovského příspěvku z 220 000 Kč na 300 000 Kč v § 30 odst. 1 citovaného zákona. Ústavní soud návrh zamítl.

Nález nabyl účinnosti 26. ledna 2022

● **Vyhláška č. 16/2022 Sb., o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností**

Vyhláška upravuje podrobnosti nakládání s odpadními elektrozařízeními, odpadními bateriemi a akumulátory a odpadními pneumatikami.

Nově jsou ve vyhlášce zejména definovány přesnější požadavky na pořádání osvětových kampaní, které mají informovat občany, jak správně nakládat s výrobky s ukončenou životností, postupy při zpracování a dalším nakládání s výrobky s ukončenou životností a na vedení evidencí těchto výrobků spolu s důsledným ověřováním vykazovaných dat. Novou právní úpravou by mělo být omezeno riziko nesplnění cílů ohledně dosažení minimální úrovně sběru, zpracování a využití výrobků s ukončenou životností, které jsou stanoveny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektro-

nických zařízeních a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a o odpadních bateriích a akumulátorech. Potřeba zavedení kontrolních mechanismů na straně kolektivních systémů vyplývá i ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/851/EU, kterou se mění směrnice 98/2008/ES o odpadech. *Vyhláška nabyla účinnosti 1. února 2022*

● **Zákon č. 17/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů**

Zákon rozšiřuje okruh právních titulů k bytu o tzv. podnájemní vztah, který může založit nárok na příspěvek na bydlení. Dále se rozšiřuje okruh právních titulů k bytu o užívání bytu na základě služebnosti (věcného břemene) podle občanského zákoníku. Zákon dále mimořádně navyšuje částku normativních nákladů na bydlení pro rok

2022, zároveň je nově zakotvena mimořádná možnost stanovit nařízením vlády nové částky navýšení.

Zákon nabyl účinnosti 28. ledna 2022

● **Zákon č. 26/2022 Sb., o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění covid-19 a o změně zák. č. 520/2021 Sb., o dalších úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění covid-19**

Zákon upravuje mimořádné ředitelské volno a mimořádné vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění covid-19 způsobené koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 a podmínky, za kterých lze toto volno a vzdělávání vyhlásit.

Zákon nabyl účinnosti 7. února 2022

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Přestupky:

nepřípustnost žaloby proti příkazu vydanému na místě

Žaloba proti příkazu vydanému na místě podle § 91 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, není přípustná.

(Podle usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 20. 1. 2020, čj. 50 A 1/2020-14)

Správní řízení:

potvrzení nebo změna závazného stanoviska

Po dobu, po kterou příslušný nadřízený správní orgán vyřizuje na vyžádání odvolacího správního orgánu věc spočívající v potvrzení nebo změně závazného stanoviska (§ 149 odst. 7 správního řádu), neběží odvolacímu správnímu orgánu lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání.

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2021, čj. 15 A 44/2021-49)

Řízení před soudem:

aktivní legitimace rodičů žáků, škol a obcí k podání návrhu na zrušení mimořádných opatření

I. Rodiče žáků mateřských a základních škol nemají samostatnou aktivní legitimaci (§ 101a odst. 1 s. ř. s.) k napadení mimořádných opatření omezujících provoz mateřských a základních škol, která zasahují do výkonu práva jejich dětí na vzdělání (čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

II. Smyslem existence školy (zde školy mateřské a základní) je poskytovat žákům vzdělání jako veřejnou službu ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Pokud státní moc vydá opatření obecné povahy, jímž plošně znemožní školám poskytovat vzdělání nebo jim pro to stanoví zásadně omezující podmínky, mohou se školy proti tomu bránit u soudu návrhem na zrušení takového opatření (§ 101a s. ř. s.). K podání takového návrhu je vedle škol legitimována i obec (zde městská část hlavního města Prahy), neboť omezující opatření přímo zasahuje do jejího práva pečovat o vý-

chovu a vzdělávání na svém území, a podílet se tak na naplňování potřeb svých občanů (§ 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a § 16 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze).

III. Ministerstvo zdravotnictví nemůže plošně uzavřít mateřské a základní školy či omezit jejich provoz na základě § 69 odst. 1 písm. b) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Toto ustanovení se totiž týká konkrétních skupin fyzických osob podezřelých z nákazy, nikoli všech žáků bez rozlišení.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2021, čj. 9 Ao 3/2021-41)

Právo na informace: povinný subjekt

Rozporuje-li právnická či fyzická osoba, po které jsou požadovány informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 2. 1. 2020, své postavení coby povinného subjektu ve smyslu § 2 tohoto zákona, může se proti postupu Úřadu pro ochranu osobních údajů bránit podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. Správní soud je v daném řízení povinen přednostně vyhodnotit povahu této právnické či fyzické osoby, tj. zda se jedná o povinný subjekt. Pokud dojde k závěru, že daná osoba je povinným subjektem, žalobu odmítne, neboť se nelze domáhat ochrany proti procesním úkonům nadřízeného orgánu.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2021, čj. 7 As 239/2021-24)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Nemožné na počkání a zázraky nejděle do tří dnů

Narodil jsem se v roce 1958, jsem ženatý, dcera Hana s rodinou dlouhodobě žije v Norsku. Původním povoláním jsem učitel tělesné výchovy, později finanční poradce. Mezi moje koníčky patří sporty všeho druhu, historie, nebo literatura faktu. Nesnáším škrábání brambor, špenát a rajskou omáčku.

Jako starosta obce s 250 obyvateli pracuji s výjimkou období 1994–98 už docela dlouho. Na začátku byl vztek a furiantství, když na plenárním zasedání MNV 24. listopadu 1989 na svůj dotaz, jak zareagueme na události v Praze, přišla odpověď: raději nijak, je to v Praze a daleko. Okamžitě jsem z MNV vystoupil a věděl jsem, že se s tím musím pokusit něco udělat. A události mě dotlačily ke kandidatuře a následně starostování. Bylo mně 32 let a byl jsem pln porevolučního nadšení. Plány byly velké a teprve tokem času jsme se orientovali ve skutečnostech. Mohl bych dál popisovat všechny situace ve vaší výzvě. Zažil jsem na Štědrý den řešení sousedských sporů i odchyt psa na Nový rok. Práci před stavbou i na ní, návštěvu Parlamentu i Senátu, oddávajícího stejně jako loučícího se se spoluobčanem. Odmítl jsem setkání s nynějším prezidentem republiky. Během chvílky převléknutí se z obleku do montérek a řešení problému s fekáliemi. Stavy vzteku a bezmoci, které se obrátily ve veselé historky ze života starosty.

Starosta, a zvláště na vesnici, je pro všechny něco jako „malý černošský Pánbůh“

Musí umět a rozumět úplně všemu, nemožné dělat na počkání a zázraky nejděle do tří dnů. V jednu chvíli vyjednává půjčku na vodovod (finanční poradce), poté zpracovává žádost o příspěvek na péči pro důchodce (sociální pracovník), pokračuje jako pomocná síla na stavbě (poslední dělník), aby pokračoval správným vyplněním hlášení o produkci odpadů (odpadový referent). Při jídle vyřídí několik telefonátů (zatracené mobilní telefony) a jde hledat nějaké peníze – dotace pro svoji obec.

Večer má chuť si zajít na pivo (štamgast), a ještě než mu objednané pivo donesou, padne první věta: „*Bud' zdráv! Starosto, chci se tě zeptat...*“ A má hned chuť jít zase domů. S hrůzou zjišťuji, že spousta dětí mne již nezná jménem, ale jen jako „pana starostu“!

Nevěděl nic o práci starosty na malé vesnici

Nedávno jsem vyslechl následující informaci: „*No, pane starosto, zadáte tenhle úkol vedoucímu oddělení a ten pak pověří nějakého z úředníků zpracováním.*“ Ten pán byl z Prahy, měl několik titulů a jeden čas byl i poslancem Parlamentu. Vůbec nevěděl nic o práci starosty na malé vesnici. Že chudák vydá příkaz, určí vedoucího a jde práci udělat sám. K ruce má někde maximálně účetní. Ostatní zastupitelé se také podílejí na práci, ale 95 % výkonu je na něm.

Za 30 let práce jsem toho opravdu dost zažil. Chci ale poukázat na jednu situaci, která se v posledních letech velmi často opakuje, a myslím si, že nedělá dobré jméno úředníkům státní správy vůči nám ze samosprávy.

Po roce 1990 jsem zažil několikrát stav, kdy okresní úředník stál skoro v předklounu a rozhovor začínal slovy: „*Dobrý den, pane starosto, co pro vás mohu udělat či jak vám mohu pomoci?*“ Každý se tenkrát bál označení „stará struktura“. Ale opravdu se snažil poradit a pomoci. S některými jsme se stali přáteli. Postupem času jsou logicky tito „staří praktici“ nahrazováni novou skupinou úředníků. Skupinou mladých, ambiciózních, vzdělaných (Bc., DiS., MBA...) velmi dobře ovládajících PC, jedinců velmi jednooborově zaměřených. Bez praktických životních zkušeností, ale s výborně nastudovanou svou specializací. Podle toho se i změnila struktura rozhovoru a spolupráce s nimi: „*Pane starosto, vy jste včas nezpracoval hlášení, které mělo být do 15. dne. Víte, že jste porušil §, odstavec, a můžu vám udělit pokutu? To hlášení je velmi jednoduché, najdete ho na stránkách, zkonvertujete ho, vyplníte a obratem odešlete. Jak nerozumíte?*“ Nechce pochopit, že starosta se již měsíc v noci budí hrůzou ze zpracovávání tohoto hlášení.

Uvedu jeden praktický příklad: žádali jsme Správu a údržbu silnic (SÚS) o provedení pěstebního řezu dřevin podél příjezdové komunikace k obci, přestože leží v sousedním katastru. Odpověď byla, že budeme zařazeni do plánu prací, pokud doložíme souhlasy všech vlastníků pozemků, na nichž stromy rostou. Souhlasy jsme do týdne doložili, pracovníci SÚS přijeli, v týdnu provedli práce a perfektně uklidili. Za měsíc jsme obdrželi výzvu od jiného pracovníka SÚS k doložení následujícího: kde chceme práce provést, zda máme odborné posudky o stavu dřevin, zda vydal stanovisko odbor dopravy obce s rozšířenou působností a co sdělila Policie ČR? Poté že dle výsledku místního šetření budeme zařazeni do plánu prací na příští rok. Sdělili jsme mu naši spokojenost s již odvedenou prací jeho organizace a v dalším dopisu nám vysvětlil, které paragrafy jsme tímto porušili a jaké budou sankce.

Velmi oceňuji kvalitu vzdělání např. kontrolora kvality výroby, který ovládá PC, umí anglicky a německy slovem i písmem, když tento člověk do kontrolního protokolu pak

uvede, že „vyrobená pérová podložka je zmetek, jelikož je prasklá“. To je těžká spolupráce při jeho praktických zkušenostech a znalostech. Bohužel takových lidí máme v současnosti víc a víc, zkušenosti řady mých kolegů jsou velmi podobné. Brzo máme další komunálky a mladí, noví zastupitelé se určitě jen pohnou. Snad to zachrání podporovatelé Milionu chviliek, kteří všichni podají kandidatury pro potřebné změny ve společnosti.

František Šindelář
starosta obce Chlum

Pracovní skupina Venkov, zemědělství a lesnictví, 8. února 2022, on-line

Na úvodním jednání PS VZL v roce 2022 byl nejprve představen aktuální návrh Strategického plánu SZP na období 2023–2027 z podkladu externího experta Svazu na zemědělství ve verzi z 28. 1. 2022 – *podrobněji viz rubrika Informujeme*. Předseda Komory obcí Pavel Drahovzal představil materiál diskutovaný na jednání Předsednictva dne 4. 2. 2022 s novou vládou a tématu, která budou předmětem jednání s resorty Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí, které se týkají také činnosti PS VZL. Jednání s novou vládou by měla být v druhé polovině února či v březnu. Témata pro jednání s MZe jsou následující: Pozemkové úpravy, Povodí, Náhrady škod způsobené zvěří, Národní plán obnovy. Témata pro jednání s MŽP jsou tyto: Odpadová legislativa, Vodní hospodářství, Ovzduší a Koheze. Na další část jednání se připojili hosté Sekce vodního hospodářství MZe (Pavel Punčochář – Sekce vodního hospodářství, Daniel Pokorný – ředitel odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí; Aneta Vrbová – ministerský rada v oddělení správy povodí) a představili svou činnost doplněnou o provázanost s jednotlivými správami povodí. Ve věcné diskuzi se řešila údržba vodních toků, jichž máme přes 100 000 km.

Dále se otevřelo téma získávání všech příslušných povolení například pro vznik nátokových opatření a další problematické situace, které obce často řeší. Zástupci Sekce vodního hospodářství MZe jsou otevření podnětům členské základny Svazu k problémovým situacím některých obcí, nabízí zprostředkování lepší komunikace se správami jednotlivých povodí. Zástupci Svazu mají pro řešení svých problémů dveře otevřené, v případě zájmu o řešení konkrétní situace v obci se mohou zájemci ozvat Sekci regionálního rozvoje a zahraničních vztahů e-mailem (lehejcek@smocr.cz), problémová situace bude pak zprostředkována MZe nebo přímo dotčené správě povodí.

Při jednání PS byla dále jednohlasně schválena a postoupena k projednání a schválení Regionální komisi pozice Svazu k pozemkovým úpravám. Na závěr představil Pavel Hájek legislativní návrh týkající se komodit a produktů spojených s odlesňováním a degradací lesů, který byl předložen Evropskou komisí v listopadu 2021 a který vyplývá z klíčových politických závazků EU v oblasti Zelené dohody pro Evropu. Upozornil na to, že je třeba sledovat vývoj tohoto dokumentu a jeho implementaci na národní úrovni. Dále informoval o změnách v dotačním programu MZe: Vlastníci a nájemci lesa mohou od 3. 2. 2022 podávat ohlášení na nový dotační titul, který se nazývá *Finanční příspěvek na podporu adaptace lesních ekosystémů na klimatickou změnu (2022–2026) – program T*. Podporu je možno čerpat od momentu ohlášení. Na dalším jednání, které je plánované na 5. 4. od 13 h., se bude pracovní skupina zabývat mimo jiné tématem lesnictví.

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj, 23. února 2022, on-line

Únorové jednání věnovali členové pracovní skupiny dokončení harmonogramu jednání do září 2022. V návaznosti na předchozí jednání bylo dohodnuto, že budou postupně probíhat také webináře k tématům, které vzešly z diskusí a předchozích jednání (např. na úvod – téma hospodaření s dešťovou vodou). Předseda PS Vít Zeman navrhl uspořádání kulatého stolu za účasti zástupců Svazu a samospráv, případně dalších partnerů. Cílem

bude domluvit se na vytvoření metodiky určené zejména zástupcům menších měst, jejímž tématem bude podpora spolupráce s investory a související aktivity a potřeby měst.

K tématu sdílení příkladů „špatné“ praxe uvedli přítomní například zkušenosti s průtahy a administrativními překážkami v oblasti přípravy projektů či obtížnou komunikací s veřejností. Problematická může být i propojenost a fungování v rámci úřadu i jeho komunikace navenek či celkové zhodnocení, že čtyřleté funkční období je příliš krátká doba.

Způsoby hodnocení kvality života ve městech byla další oblast, k níž se mohli členové vyjádřit. Na Svaz se obrátilo město Orlová se zkušeností, kdy se již poněkoličkáte umístilo na posledních příčkách žebříčku hodnocení kvality života vypracovaného společností Obce v datech. Město s tímto žebříčkem nesouhlasí a má pochybnosti o jeho objektivitě a kvalitě vypracování – viz *samostatný článek*. Někteří členové PS měli podobnou zkušenost; Kancelář Svazu zprostředkuje jejich kontakt a bude toto téma dále sledovat. Města mají také možnost zapojit se do renomovaných iniciativ zaměřených na hodnocení udržitelnosti a kvality života, jako např. Místní agenda 21 či Národní síť Zdravých měst.

Komise životního prostředí a energetiky, 24. února 2022, on-line

Po delší přestávce, způsobené zejména koronavirovou krizí, se opět sešla Komise životního prostředí a energetiky. Vzhledem k tomu, že pandemie polevuje jen pozvolna odehrálo se jednání on-line formou. Témat vhodných k projednání se nashromáždila celá řada, a proto bylo samotné jednání rozloženo do dvou bloků – první byl věnován otázkám životního prostředí a druhý energetice.

V rámci prvního bloku se věnovala nejprve otázce implementace směrnice o jednorázových plastech do české legislativy. Pro obce bude důležité zejména to, že v případě přijetí navrhované legislativy tuzemské legislativy budou nově dostávat finanční prostředky za náklady vynaložené na úklid a soustředování odpadu z tabákových výrobků, a to skrze kolektivní systém, který budou výrobci tabákových výrobků muset ustanovit. Metodika výpočtu vynaložených nákladů bude předmětem dalších jednání, přičemž by měla být v potaz brána rozloha obce a počet jejích obyvatel. Další finanční prostředky by obce měly obdržet k pokrytí nákladů na úklid vlhčených ubrousků, balonků a další. Povinnost hradit náklady by ve vztahu k tabáku měla platit od 1. 1. 2023 ve vztahu k ubrouskům od 1. 7. 2024.

Další část prvního bloku tvořila prezentace zástupců Iniciativy za zálohování, kteří stručně představili svůj názor na to, proč je nezbytné zavést zálohy na PET. Přestože Svaz dlouhodobě návrhy na zavedení povinných záloh odmítá, byla domluveno další setkání, kde by byly blíže představeny pozice obou organizací a dalších zainteresovaných stran. Zmíněna byla i otázka vodovodů, kdy komise konstatovala, že je třeba dále jednat se státní správou o otázce zvýšení procentuálního limitu fixních nákladů v cenotvorbě vodného.

V druhém bloku se diskutovalo o komunitní energetice. Zapojili se zástupci ERÚ, ČEPS a PRE. Za obzvlášť problematické komise považuje absenci jasného legislativního rámce, která představuje brzdu pro rozvoj těchto projektů, jejichž přínos i vzhledem k současnému mezinárodnímu dění jistě vzroste.

Další jednání komise by se mělo odehrát během jarních měsíců.

V lednu bylo zveřejněno sedm nových metodických podpor pro obce a města v otázce tématu územních rozpočtů

Ministerstvo financí na svých internetových stránkách v průběhu měsíce ledna zveřejnilo sedm nových metodických textů k tématům územních rozpočtů. Jedná se o následující oblasti:

1. Metodický pokyn k vyhlášce č. 403/2021 Sb.
2. Zdanění odměny člena okrskové volební komise
3. Rozpočet školské příspěvkové organizace ÚSC

4. Dokládání úplného výpisu z evidence skutečných majitelů v žádosti o poskytnutí dotace
5. Podávání žádosti o poskytnutí dotace prostřednictvím webového portálu
6. Nakládání s prostředky, které obce získávají ze sdílených daní na základě počtu dětí a žáků
7. Mimořádný příspěvek zaměstnanci dle zákona č. 121/2021 a tvorba fondu kulturních a sociálních potřeb u příspěvkových organizací

zřízených územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí
Veškeré podklady k jednotlivým metodickým pomůckám naleznete na stránkách Ministerstva financí v sekcích – Veřejný sektor – Územní rozpočty – Metodická podpora či přímo na uvedeném odkazu – Metodická podpora | www.mfcr.cz.

*Mgr. Jakub Hornek
Legislativní a právní sekce*

MF vydalo novou makroekonomickou predikci

Růst ekonomiky Ministerstvo financí odhaduje o 3,1 %, průměrná inflace by ale měla dosáhnout 8,5 %. Lednová makroekonomická predikce byla 25. ledna 2022 zhodnocena Výborem pro rozpočtové prognózy jako realistická. Bližší informace a rozbor hlavních ekonomických indiká-

torů makroekonomické predikce MF najdete na stránkách ministerstva.
Odkaz: Tiskové zprávy | www.mfcr.cz.

*Mgr. Jakub Hornek
Legislativní a právní sekce*

Dotace na energetické úspory veřejných budov, žádejte u SFŽP

Připomínáme, že v prosinci 2021 byla vyhlášena výzva NPŽP č. 12/2021: Energetické úspory ve veřejných budovách. Výzva je primárně určena pro projekty 146. výzvy Operačního programu Životní prostředí, nepodpořené z důvodu nedostatečné alokace prostředků, nicméně je možné podat i ryze nový projekt.

Cílem dotační podpory je motivovat vlastníky veřejných budov k provedení co nej kvalitnější energeticky úsporné renovace pomocí kombinované realizace níže uvedených opatření.

Předmět podpory:

- Zateplení obvodového pláště budovy
- Výměna a renovace (reparse) otvorových výplní
- Realizace opatření majících prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí (např. rekonstrukce a modernizace vnitřního osvětlení, systémy měření a regulace vytápění a větrání, opatření zlepšující prostorovou akustiku, opatření zabraňující letnímu přehřívání)

- Realizace systémů nuceného větrání s rekuperační odpadního tepla
- Realizace systémů využívajících odpadní teplo
- Výměna zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s výkonem nižším než 5 MW využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo chladu využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn
- Instalace fotovoltaického systému, včetně akumulace elektrické energie
- Instalace solárně-termických kolektorů

Oprávnění příjemci:

- Obce, kraje, dobrovolné svazky obcí, státní či národní podniky, správa železnic, státní organizace, státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce a výzkumné organizace, pokud jsou veřejnoprávními subjekty, veřejnoprávní instituce, městské části hl. města

Prahy, příspěvkové organizace územních samosprávných celků, vysoké školy, školy a školská zařízení a školské právnické osoby, nestátní neziskové organizace, (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky), církve a náboženské společnosti a jejich svazky, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem

Alokace: 3 285 000 000 Kč

Výše podpory: max. 40–100 % z celkových způsobilých výdajů projektu - dle dosažených technických parametrů

Příjem žádostí: od 1. 12. 2021 do 30. 9. 2022 nebo do vyčerpání alokace

Výzva je koncipována jako jednokolová, nesoutěžní.

Detaily výzvy: <https://www.narodniprogramzp.cz>

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Senát přijímá nominace na státní vyznamenání do 30. dubna 2022

Přípravy návrhů na udělení či propůjčení státních vyznamenání pro rok 2022 jsou již zahájeny. Senát na svých webových stránkách zveřejnil prostřednictvím Podvýboru pro státní vyznamenání výzvu vůči občanům, že se mohou obracet na senátorky a senátory či na senátorské kluby až do 30. 4. 2022 se

svými návrhy. Dlužno dodat, že podnět bez podpory konkrétního senátora či senátorského klubu nebude být považován za předložený. Podrobnosti je dále možné zjistit na webu Senátu. Neváhejte proto informovat své občanky a občany a kontaktovat své senátorky a senátory!

výzva

Obec Štáblovice nabízí k prodeji kontejnerovou ČOV

Nabízíme k prodeji plně funkční Kontejnerovou čistírnu odpadních vod pro 850 EO (rok výroby 2008) a Integrované hrubé předčištění IHPES 15 (rok výroby 2008). Kontejnerová ČOV je pro 850 ekvivalentních obyvatel (EO). Kombiblok je uložen na roznašecí základ, provedený ze silničních panelů 3,00 x 1,00 m, síly 150 mm uložených na štěrkový podklad. Nádrž kombibloku je provedena z ocelové konstrukce s povrchovou úpravou, zajišťující odolnost vůči účinkům odpadní vody s vnějším statickým rámem. Půdorysné rozměry ocelového kontejneru jsou 12,20 x 2,40 m, výška 3,0 m. Vzduch pro provzdušnění kalojemu dodávají dmýchadla pro aeraci kombibloku. Součástí ČOV je **Integrované hrubé předčištění IHPES 15**.

V roce **2013** bylo provedeno opláštění ČOV a oprava rozvodu elektřiny. V roce **2020** byla provedena celková rekonstrukce kontejnerové ČOV, a to oprava aeračního systému, oprava bionosiče, repase dmýchadel, výměna plastových trubních rozvodů, revize stavu a oprava elektroinstalace.

V případě zájmu poskytneme reference na dodavatele (zpracování projektu, realizace stavby).

Cena: DOHODOU

Další informace a podrobné technické údaje vám rádi poskytneme na e-mailové adrese: urad@obecstablovice.cz, **kontaktní osoba:** starosta obce Štáblovice, Ing. Tomáš Vavrečka, tel. č. 731 421 340

nabídka

